

CONCEPT-VERSLAG FORUM STAD 14 JANUARI 2025

Aanwezig Voorzitter: Mevrouw S. van Maarseveen Raadsleden: De heer E. van der Veer De heer M. Stuijzand (f.a.) De heer C. Dolmans De heer M. el Majjaoui Mevr. L. de Bruin De heer A. Zoghbi De heer J. D. Stam (f.a.)	Vervolg aanwezige raadsleden: De heer D. Cupedo De heer E. Braam De heer J. Loof De heer M. Keijzer (f.a.) De heer J. Bruin (f.a.) Mevrouw B. Niesen Mevrouw W. v.d. Weij
Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder S. van de Waart Wethouder M. Wit	Griffie: Griffier: De heer J. Hoefnagel (verslag)

1. Opening

De voorzitter: Goedenavond, welkom allemaal bij het Forum Stad van 14 januari 2025. Eerste Forum stad in het nieuwe jaar, 2025. Dus laten we er een mooi begin van het nieuwe jaar van maken.

2. Algemeen insprekrecht

De voorzitter: We beginnen zo met het algemeen insprekrecht van de inwoners. We hebben twee insprekers: de heer Van Poelgeest over het beleidsplan, en de heer Hoyer ook over het Groenbeleidsplan. En allebei de insprekers: u heeft vijf minuten en na vier minuten geef ik u even een signaaltje dat u weet dat u nog één minuut heeft. En dan beginnen we met de heer Van Poelgeest. Gaat uw gang, hoor.

De heer Van Poelgeest: Ja, dank u wel. Even de keel schrapen, ik heb drie kwartier gefietst. Het Groenbeleidsplan, dat is ook in het PlatformGroen Rijswijk besproken. Iedereen was wel redelijk tevreden over ... Wat wij ... Er zijn twee punten die wij uiterst positief vinden: dat de stad als biotoop wordt gezien. Is heel belangrijk. En wat bedoelen wij daarmee: dat daar planten en dieren een kans krijgen om hun leven te leven. Een ander belangrijk punt is bijvoorbeeld over de bomen. Dat bij kruisingen zo veel mogelijk de bomen aansluiten aan de andere kant. En dat was voor ons een heel verrassend en nieuw inzicht. Dat hebben we ook naar andere gemeentes uitgedragen en die vonden dat ook erg leuk. Niet overal zou dat natuurlijk kunnen. Een ander punt is de regel 3-30-300. Die kent u misschien wel: uit je huis zie je drie bomen, de omgeving is met minimaal 30 procent bladeren bedekt, en binnen 300 meter moet er een wijkpark zijn. Nou dat zijn hele mooie groene ambities. En bij ambities is natuurlijk ... En dat is de, hoe zeg je dat? De uitdaging. Zo heet dat in moderne woorden, het zijn geen problemen. Nee, het zijn uitdagingen. Moet je oplossen. Dat vanuit het oude beleid - dat was bijvoorbeeld één boom per inwoner. Dat was een prachtige ambitie, maar dat is niet gehaald. Dus Raad ... En daar hebben wij misschien wel ook zitten slapen, maar jullie ook. Jongens, als je dat voorneemt, toets het af en toe eens. Van jongens, hoe is de voortgang? En daar willen wij graag met de Raad mee in gesprek. Waarschuw ons ook als je vragen daarover hebt, die vragen willen we graag beantwoorden. En dat is dus een heel mooi ... Dus die regel 3-30-300 ... En ook de icoonsoorten vanuit de provincie ... Bijvoorbeeld, ik noem maar wat, de ransuil en de weidehommel, ik noem maar een voorbeeld. Dat zijn dus twee dingen die regel 3-30-300 dat gaat eigenlijk over vierkante meters. Hartstikke belangrijk. En die andere icoonsoorten gaan over de levende wezens. Die balans die kan je dus gebruiken om te toetsen of de ambitie die jullie hebben - en die zijn best goed. Maar of je die haalt, is heel belangrijk. Dus Raad, wees '...' Ik moet constateren dat de afgelopen tijd, bijvoorbeeld die regel van één boom bewoner, is niks mee gedaan. Dus even een beetje zitten slapen om het even zo te zeggen. Bedoel ik niet lullig hoor. Waar we ook ... Om tot iets tot stand te brengen heb je een aantal punten, heb je bijvoorbeeld geld nodig. Dat heeft de wethouder ook erkend in het overleg met de Rijswijkse natuurorganisatie. Dat is niet geregeld, dus Raad, grijp je kans, doe je plicht. Een ander ding is: de mensen moeten het ook uitvoeren. Nou wij zijn ... Wij werken heel nauw en naar tevredenheid samen met de groene afdeling en de beleidsafdelingsgroep. Dus niets dan lof. De communicatie is ook zo'n punt. Wat als je wil iets slagen? Daar weet ik ... Dan heb ik eigenlijk te weinig inzicht of dat slecht of goed is, maar wees daarop attent. En ik heb al gezegd waar je de algehele ... Want je wil natuurlijk niet een gemeente zijn die overal moet meten en dat soort dingen. Hou het gewoon simpel. Dus neem die 3-30-300 en die ik icoonsoorten als uitgangspunt, en ook de tevredenheid van de bewoners, en ook de tevredenheid van natuurorganisaties, en dan kom je een heel eind. En hier wou ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Poelgeest. Is er nog iemand die een vraag heeft aan de heer Van Poelgeest? Nee? Dankuwel.

De heer Van Poelgeest: Dus wij verwachten regelmatig een vraag van jullie en een uitnodiging voor een gesprek.

De voorzitter: Dankuwel, genoteerd. Oké. De heer Hoyer gaat nu ook inspreken over het Groenbeleidsplan. Mijnheer Hoyer, u kent de procedure: u heeft vijf minuten en na vier minuten geef ik even een signaaltje dat u weet dat de vijf minuten bijna voorbij zijn. Dus gaat uw gang.

De heer Hoyer: Klopt. Dank u wel, voorzitter. Ik haak aan bij het verhaal van Geert, maar ik wil er wel een wat stevigere nuance aan geven, omdat wat Geert vraagt in de afgelopen tijd ook voor ons verzocht is en nog nooit een draai aan gegeven. Maar laat ik beginnen. Beste leden van Forum Stad. Vandaag had een mooie dag kunnen zijn: een dag waarop Rijswijk een duidelijk Groenbeleid had kunnen laten zien, een krachtige visie, controleerbaar door de Raad, kaderstellend voor belangrijke te nemen beslissing over de toekomst van Rijswijk. En blijkt dat bovendien een antwoord is op de werkelijke alarmerende achteruitgang van de Nederlandse natuur en past binnen de Europese natuurherstelwet. Niets is echter minder waar. Voor ligt weliswaar een mooi plan, maar het mag geen beleidsplan heten. Het zegt een actualisatie te zijn van het Groenbeleidsplan bomen natuur recreatie dat in 2010 door de gemeenteraad is vastgesteld en tot op heden nog steeds geldt. Er ontbreken echter een groot aantal essentiële zaken, waaronder - Geert noemde ze eigenlijk al - nergens wordt er aangegeven wat de verschillen zijn met het vorige plan. Wat geldt nog, wat geldt expliciet niet meer? En wat zijn de redenen? Er is geen enkele kwantitatieve update, status en verloop, onder andere aan de hand van een actualisatie Rijswijk in groene feiten en cijfers, hoofdstuk 5.3. De status, een beleidsspeerpunt om naar één boom per inwoner te gaan. We kunnen er wel makkelijk over doen. Het is niet gehaald, maar wij weten ook niet waarom het niet gehaald is. We weten niks. De doelstelling om minimaal 77 vierkante meter openbaar groen per woning te behouden. Op geen enkele manier wordt voor aangaande beleid geëvalueerd: wat is goed gegaan, waar is het beleid niet goed gegaan, en waarom is het niet gelukt? In het nieuwe plan wordt de 3-30-300-regel geïntroduceerd, maar worden hiermee de bovengenoemde *kengetallen* verlaten? En waarom deze afzwakking, of niet? Wat is de staat als deze regel wordt toegepast met de reeks aangenomen bestemmingsplannen? Hoe zou dit verschillen met de *kengetallen* in het oude plan? Wordt vanaf nu elk ontwikkelplan verplicht getoetst? Het nieuwe plan stelt expliciet dat het groenbeleid een afweerkader dient te zijn voor beleidsbeslissingen. Het mist echter duidelijke meetbare kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen en een toetsmoment, waardoor toetsen niet mogelijk is. En het is niet duidelijk hoe, en of, de Raad kan worden ... door de Raad kan worden bijgestuurd, als blijkt dat de natuur toch achteruitgaat. Het raadsvoorstel zegt dat er geen directe financiële consequenties zijn. In de praktijk zien we echter dat juist de belangrijkste groenknelpunten en het beheer uit de diverse projectbudgetten worden gesneden. Hoe zouden de knelpunten - en die zijn er enorm veel, zie de inventarisatie - in de nabije toekomst worden opgelost? En als er geen budget voor gereserveerd wordt. Nota bene in het oude plan wordt nadrukkelijk gewezen op onder andere investeringsbudget stedelijke vernieuwing en groeifonds Haaglanden. In welke mate is dat überhaupt onderzocht? Waarom is Rijswijk te klein voor monitoring op soorten? En als dat al zo is, waarom gebeurt dat niet in samenwerking met de provinciale landgoederen en buurtgemeentes. Hoe worden doelsoorten en iconsoorten gemonitord? Hoe zal worden ingegrepen als soorten blijken af te nemen, wat concreet in een rap tempo het geval is? Dit zijn maar enkele van de vele kanttekeningen die geplaatst kunnen worden bij het Rijswijkse groenbeleid en het nieuwe Groenbeleidsplan in het bijzonder. We hebben ze met aanvullingen via de griffie naar u toegezonden. U zult ze dus als een ingezonden stuk ontvangen. Wat wij de wethouder nadrukkelijk vragen om ons voorliggende plan in te trekken. 208 keer het woord 'groen' in een plan van 45 pagina's maakt niet tot groenbeleid. Zelfs amenderen of met behulp van moties de goede kant uitduwen, maakt het niet kaderstellend en door de Raad toetsbaar. Helaas biedt de omgevingsvisie noch een aanvulling noch een alternatief. Mocht u het plan niet willen intrekken, dan vragen we de stad om het voorliggende plan te verwerpen. Rijswijk verdient veel beter dan dat ze in de toekomst terugkijkend moeten constateren dat ze wellicht geslaagd zijn naar steeds meer naar boven gestelde groeiambities, maar de stad voor wat betreft groen en biodiversiteit alleen maar verder achteruit is gehold. Zie één punt één regel, zoals Geert ook noemde. Maar zult niet alleen zeggen ... Maar we willen niet alleen zeggen 'stop', we bieden ook een helpende hand om vanuit onze eigen jarenlange expertise in het maken van uitvoerende strategische plannen wél tot een groenbeleid te komen dat gestoeld is op kennis uit het verleden dat zich opgeeft op de toekomst. Toetsend is, toetsbaar en financieel onderbouwd. En dus daadwerkelijk kaderstellend aan het Rijswijkse bouwen en groeien, niet andersom.

De voorzitter: U heeft nog één minuut, mijnheer Hoyer.

De heer Hoyer: Dank u wel. Beste Raad, geacht bestuur, de toestand van natuur en biodiversiteit in Nederland, en Rijswijk in het bijzonder, is zeer verontrustend. Zie anderhalve week geleden EenVandaag bijvoorbeeld: 25 procent in vijf jaar tijd tussen 2016 en 2021 is de natuur afgenomen. Nu is het nog het moment om de neerwaartse spiraal te keren. Daarmee hoort een helder, toetsbaar, en sterk groenbeleid. Nu, in het verleden in de toekomst. En dat is er niet. Integendeel, er ligt een prachtig plan, maar het is niet meetbaar, niet kwantificeerbaar, niet toetsbaar. En dat kan de Raad wel zijn best doen. Maar als er nergens naar gerefereerd kan worden, is dat een holle fase, en zal ook niets gebeuren wat ook niet gebeurt in het verleden. Ook wij hebben heel vaak gevraagd: kan een plan getoetst worden aan de één op één regeling? En het is genegeerd. We werden voor gek weggezet, want het was toch niet meer aan de orde. Neem alstublieft uw verantwoordelijkheid en laat de kans niet voorbijgaan om echt groenbeleid te krijgen. Hartelijk dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hoyer. Precies binnen vijf minuten, mooi getimed. Is er nog iemand die iets wil vragen aan de heer Hoyer? Nee. Dank u wel.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt. Dat is de lijst van ingekomen stukken. Er is een agenderingsvoorstel binnengekomen van de VVD voor het Forum van 4 februari aanstaande. Over de RIB 24 101 herinrichting Herenstraat, Willemsstraat. Mijnheer Loof, wilt u dat nog verder toelichten of is het ... Ja? Gaat uw gang.

De heer Loof: Ja, dankuwel, voorzitter, nee, de tekst in het format is duidelijk genoeg. Ik zou het alleen maar herhalen anders.

De voorzitter: Ja dank u wel, mijnheer Loof. Dan is natuurlijk de vraag is er steun in het Forum ... twee fracties. Ik zie D66. Was dat een hand mijnheer Van der Veer? Ja. Dus er is voldoende steun, dus dan noteren we dit voor het volgende Forum. Dank u wel. Dan gaan we naar de vaststelling van de wijze van afdoening voor de lijst van ingekomen stukken is die verder akkoord. Nou ik zie verder niks, dus dan ga ik er vanuit dat dat akkoord is.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt: de vaststelling van de agenda. Is de agenda zo akkoord? Ja? Helemaal goed.

5. Mededelingen college

De voorzitter: En dan gaan we door naar agendapunt vijf: mededelingen van het college. Zijn er mededelingen vanuit het college? Nee? Nou dat gaat lekker vlot.

6. Terugkoppeling Gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt zes: terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen. Is er een terugkoppeling vanuit een gemeenschappelijke regeling? Nee? Nou dan tikken we die ook af.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt zeven: overzicht van de toezeggingen en moties. Wil daar iemand nog iets over zeggen? Nee? Mooi akkoord.

8. Vaststellen Forumverslag 3 december 2024

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt acht: het vaststellen van het Forumverslag van 3 december 2024. Zijn daar nog vragen of aanmerkingen over? Mijnheer Stam. Gaat u gang.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik mis mijn naam in de aanwezigenlijsten. Volgens mij was ik er wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Ik neem aan dat de griffie heeft genoteerd en dat gaan ze aanpassen.

Mevrouw Van der Weij: Voorzitter?

De voorzitter: Ja?

Mevrouw Van der Weij: Ik mis mijn naam ook bij de aanwezigen dan wel afwezigen, maar ik dacht dat ik aanwezig was. Maar help me even.

De voorzitter: Even kijken, hoor. De griffie heeft het genoteerd. Dus we gaan even kijken ... Nou ja. Misschien moeten we even de band afkijken om te kijken of u aanwezig was. Maar dat komt goed.

9. Raadsvoorstel instellen reserve degeneratievergoedingen straatwerk (RV 25-001)

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt negen: het raadsvoorstel instellen reserve ... dat is een heel moeilijk woord. Degeneratievergoedingen straatwerk. Even kijken, hoor. Wie mag ik daar als eerste het woord over geven? Mijnheer El Majjaoui, gaat uw gang.

De heer El Majjaoui: Ja, dank, voorzitter en dank dat u mijn vragen, althans, onze vragen, zijn beantwoord. Echter heb ik nog een vervolgvraag voor wat betreft de laatste vraag, omdat hier ook sprake is van een straatwerk en soms langdurig overlast van opengebroken straten, wat leidt tot slechte bereikbaarheid van de getroffen ondernemers. Vanuit welk potje worden deze tegenvallers dan gecompenseerd? Zo ook om een gezond ondernemingsklimaat te waarborgen. En in hoeverre voert de gemeente een flexibele en transparant beleid, zodat ondernemers zich kunnen aanmelden bij ongewenste situaties. Dus deze tweetal vragen zou ik graag beantwoord willen hebben. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mijnheer Van der Veer, gaat uw gang.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de beantwoording van een van de twee vragen. Dus ik ga de andere vraag ook stellen. Over de boom is vrij uitgebreid beantwoord ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Veer, kunt u de microfoon iets dichtert?

De heer Van der Veer: Ja, dat kan. Maar daar is nog meer vervolgschade. En daar ging mijn vraag ook over. Straatverlichting: we merken op dat ook na graafwerkzaamheden heel vaak de straatverlichting het slachtoffer is geworden. En hoe worden die kosten verhaald dan wel hoe wordt dat geregeld? Neem het Havenkwartier, daar zijn we sinds anderhalf, twee jaar zijn we daar druk bezig. Momenteel om de dag ligt de straatverlichting eruit. Gisteren deden ze het omdat de zon gisteren gemaakt ... Gisteravond deden ze het, en vandaag ligt het er weer uit. En zo gaat het eigenlijk bijna wekelijks om de dag dat de straatverlichting ... En dat is niet alleen in havenkwartier maar we zien dat bij de Lindenlaan, overal waar graafwerkzaamheden zijn, heeft de straatverlichting het te verduren. Gaat CityTech ... gaat dat repareren, want die is eigenaar van de leiding heb ik kunnen lezen. Maar worden die kosten doorberekend aan de gemeente? Dat is eigenlijk mijn vraag.

De voorzitter: Oké. Dank u wel mijnheer Van der Veer. Mevrouw ... Lichèlle. Gaat uw gang.

Mevrouw De Bruijn: Dank voorzitter, dank ook voor het voorstel van het college. Zoals wij het lezen, verwacht het college dat er met het instellen van een reserve voor degeneratievergoedingen straatwerk een beter inzicht ontstaat over de instroom en uitstroom van gelden. Kan de wethouder aangeven waarom er op dit moment aandacht is voor het instellen van een reserve voor deze gelden? Heeft de gemeente inzicht in de verhouding van de inkomsten en de kosten op de exploitatie van de voorgaande jaren? En wat zijn de gevolgen als de reserve structureel onvoldoende blijkt te zijn? Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Bruijn. Mijnheer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Ja dank u wel, voorzitter. Allereerst bedankt voor het voorstel. Opzich doordacht om een potje te creëren op deze manier. We kunnen ons de vraag van GroenLinks kunnen we ... daar kan ik me in vinden. Dus die vraag wil ik ook gesteld hebben. En daarnaast nog een vraag: hoe zorgen we ervoor dat de reserve effectief en transparant wordt beheerd? Dus zonder te veel administratie en duidelijkheid dat er beperkte toegang is tot eventuele overschot. Dank u wel.

De voorzitter: Dankuwel, mijnheer Zoghbi. Door naar D66. Nee? Beter voor Rijswijk? Mijnheer Cupedo, gaat uw gang.

De heer Cupedo: Dankuwel, voorzitter, dank ook voor het raadsvoorstel. We hebben twee vragen. Kunt u aangeven hoe vaak er een verzakking in 2023-'24 heeft plaatsgevonden? En kunt u aangeven wat de degeneratievergoeding betrof in het jaar 2023-'24? Tot zo ver.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cupedo. Mijnheer Loof? Nee? Mevrouw Niesen? Gaat uw gang.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter en ook dank voor het raadsvoorstel aan het college. Ik sluit me even aan bij de vraag van de heer Zoghbi. En daarnaast zouden we ... Kunnen we als Raad een overzicht krijgen medio volgend jaar juni, juli, wat de stand van zaken is in de uitgaven, inkomsten en eventueel reserve? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen, mijnheer Stam? Nee? Dan gaan we door naar wethouder Wit. Gaat uw gang.

De heer Wit: Ja dank u wel, voorzitter en dank ook voor de vragen. Is wel belangrijk om nog eventjes aan te stippen dat we dit voorstel echt doen om vooral administratief het voor ons ook makkelijker te maken. Uiteindelijk als dus werkzaamheden uitgevoerd worden in het ene jaar en daar blijkt uit dat er schade ontstaat, dan wordt dat tijdelijk hersteld. En dan moet je dat eerst laten inklinken. Vervolgens kun je het jaar daarna pas definitief herstellen. En als je dan telkens weer die overheveling moet doen van financiën terug van algemene middelen, dat maakt het gewoon naar een ... om die rekening te kunnen betalen. Dat maakt het gewoon ingewikkeld voor ons. Dus het is eigenlijk gewoon een exercitie om het voor ons ook makkelijk te maken - onderdeel van - en inderdaad om het transparanter en meer inzicht te krijgen in de kosten die we daadwerkelijk maken. Even de vragen langslopen. Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid: ondernemers compenseren. Wij compenseren geen ondernemers. Niet uit deze potten in ieder geval, en op moment dat er groots planschade is vanuit een project, dan kunnen ondernemers dat claimen. Maar wij hebben geen potje waarbij onze werkzaamheden ondernemers eventuele schade direct kunnen claimen, of waar we ze uit zouden kunnen vergoeden. Het is ook niet ... wij houden er op het moment dat wij een project uitvoeren zo veel mogelijk rekening mee dat ondernemers bereikbaar zijn. Er worden ... of als er met een groter verkeer een ondernemer bereikt moet worden, dan zorgen we dat daar de mogelijkheid voor is. En zeker als wij

werkzaamheden uitvoeren in winkelstraten of ook bij woningen, dan zorgen we dat die locaties bereikbaar zijn. Dus daar is in principe ... compensatie is niet aan de orde. De Partij van de Arbeid heeft vragen over ...

De voorzitter: Wethouder Wit, ik geloof dat de heer El Majjaoui wil interromperen. Gaat uw gang.

De heer El Majjaoui: Ja, dank, voorzitter. Het gaat mij er niet om of de gemeente de kosten compenseert van de schade die eventueel is ontstaan tijdens de graafwerkzaamheden. Het gaat erom dat de gemeente eindverantwoordelijke is en faciliteert hetgeen die dan schade heeft geleden, waardoor ondernemers. En daarom vraag ik het potje, wellicht is het dat het potje van een instantie, waardoor de gemeente borg staat. Ook in het kader van gezond ondernemingsklimaat. Dank.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer El Majjaoui. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Nee, dat is niet. We hebben gewoon geen pot daarvoor. De pot waar we het nu over hebben, degeneratievergoeding is echt voor herstellen straatwerk en een aantal werkzaamheden rondom groen daaromheen. Niet voor andere schade of economische schade of noem maar op. Straatverlichting: als wij straat ... de Partij van de Arbeid vroeg daarom ... op moment dat er schade is bij werkzaamheden en er worden kabels kapotgetrokken, dan wordt dat indien de veroorzaker te achterhalen is, direct verhaald via het NODR. Dat is een instantie die werkt als een soort van verzekering. En wanneer we de veroorzaker niet kunnen achterhalen, dan moeten we die schade zelf betalen. Dat dat is niet onderdeel van het potje degeneratievergoeding we zien dus ook meestal schade die we tijdens de werkzaamheden allemaal aantreffen. Maar het kan natuurlijk zijn dat er achteraf uit werkzaamheden nog door water indringing in de leidingen alsnog kortsluiting ontstaat en dat we dan de boel weer open moeten maken. Dan is dat als we het niet meer kunnen verhalen op via de NODR op de mogelijke veroorzaker, dan zijn die kosten helaas voor onszelf. GroenLinks heeft vragen gesteld over inzicht: waarom doen we dit nu? We doen dit op dit moment ... In principe hadden we dit elk moment kunnen doen. We beginnen nu met een nieuw jaar, we willen dit nu in principe inzetten, zodat we gewoon dit jaar ook eventuele middelen die we vanuit die aannemers krijgen om die degeneratie werkzaamheden uit te voeren. Dan vanaf begin van het jaar reserve opbouwen, zodat we ook straks aan het eind van het jaar gewoon die beschikbaar hebben. Zodat we ook de werkzaamheden na het einde van dit jaar, dus bij het sluiten van dit boekjaar en het einde van dit jaar, dit gewoon in 2026 ook kunnen uitvoeren. Maar we hadden dit ook op een ander moment kunnen doen. Het is niet direct van belang, het moment. Hebben we nu inzicht in de hoeveelheid werk. We hebben goed inzicht daarin. Dat wil niet zeggen dat we de degeneratievergoeding die we krijgen, altijd ook voldoende is. We proberen dat natuurlijk wel goed af te stemmen. Daar zijn kentallen voor. Soms is het wat meer, soms is het wat minder. Het kan zijn dat we daar soms wat negatief uitkomen soms wat positief. Wat ik wel weet, is dat we het gros van de werkzaamheden die we hebben hiervoor kunnen doen, maar dat het lastig is om exact uit te komen. We zien ook dat door stijgende prijsstijgingen et cetera - kan natuurlijk ook zijn dat wij wat meer geld kwijt zijn. Over het algemeen gaat het om werkzaamheden die vaak nog ook te maken hebben met ons ondergrondse eigen leidingstelsels. Noe maar op. Dat zou kunnen zijn reparaties of de gasleidingen die aangelegd worden. En dan is het helaas niet altijd dekkend. Is onderdeel van - we proberen natuurlijk wel op moment dat wij inzien dat het niet dekkend is om de jaren daarna ervoor te zorgen dat we in contracten zorgen dat we een goed niveau krijgen. Maar het is niet altijd voldoende. Wat als de reserve niet voldoende ... Dat heb ik uitgelegd inderdaad. Wij, Rijswijk: effectief beheer van de reserve vraagt u om. In principe worden er gewoon alleen werkzaamheden uitbetaald die ook daadwerkelijk in aanmerking komen voor die degeneratievergoeding. Dus het beheer wat wij doen is het geld dat binnenkomt voor degeneratie, komt in die pot, dat wordt geregistreerd waar en door wie het binnen is gekomen. Vervolgens worden de werkzaamheden daaruit betaald. En zal ook op een gegeven moment nou ja terug te halen zijn wanneer het geld is binnengekomen, door welke aannemer het is binnengekomen. Maar als u daar echt exact wil weten hoe dat in elkaar zit en hoe dat financieel ... dat weet ik ook niet uit mijn hoofd, dan zou ik daar nog eventjes op terug moeten komen.

Maar het is in ieder geval niet meer dan een reserve zodat we op het eind van het jaar niet ... moeite moeten doen om ze weer uit de algemene middelen te trekken. Dat is eigenlijk de strekking van het verhaal. Beter voor Rijswijk heeft vragen gesteld over de verzakking. Ja, het is een hele specifieke vraag, moet ik wel zeggen. Hoeveel verzakkingen dat weet ik namelijk echt niet. Ik zie het gaat ook niet ... Dit zijn ... Degeneratievergoeding is niet direct voor verzakkingen. Op het moment dat wij verzakkingen ergens - om wat voor reden ook, dan is dat gewoon herstel straatwerk, waardoor ons beheer opgepakt wordt. Dit gaat echt om plekken waar werkzaamheden geweest zijn. Waarvan we weten dat we nog werkzaamheden gaan hebben om de bestrating op termijn te herstellen. Dus de verzakkingen overige, dat is een hele andere pot, een hele andere tak van sport ook. Dus die vallen hier in principe niet onder. Degeneratiekosten in 2023-24: hoeveel is dat geweest? Ja die cijfers heb ik ook niet paraat. Ik kan ze u wel doen toekomen als u dat wenst. Ik ga even kijken of ik daar op het laatste moment nog iets voor ... even zien. Zijn wel beschikbaar, dus die kunnen we wel nog aan u toe laten komen. Als u dat wenst. En Rijswijks Belang wil ook graag een overzicht hebben van de uitgaven, en ja dan ook net al aangegeven dat dat kan. We kunnen u een overzicht geven van de financiële stand van zaken daarover.

De voorzitter: Mevrouw Niesen, gaat uw gang.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter, dank, wethouder. Maar ik bedoel eigenlijk dan medio juni volgend jaar om te kijken wat dat potje inhoudt, waar het naartoe gaat en wat daar binnenkomt. Of dat volgend jaar ergens kan.

De voorzitter: Mijnheer Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Volgend jaar of dit jaar bedoelt u?

Mevrouw De Haan-Niesen: 2026. Want in het raadsvoorstel staat: de uitgaven vinden pas later plaats, circa één jaar nadat de degeneratie vergoedingen zijn voldaan. Dus zou het fijn zijn als we volgend jaar een overzichtje krijgen van dit is erin gekomen, dat is er uitgegaan. Dit zijn de werkzaamheden geweest. Drie keer dezelfde plek de straten open, waarvoor? Dat soort zaken. Raadsinformatiebrief bijvoorbeeld.

De heer Wit: Dat is wel vrij uitgebreid wat u vraagt, want feitelijk wilt u dan dat wij bijhouden elke keer als we ergens bestrating herstellen. Maar goed in principe wat we wél kunnen doen is het overzicht geven van het geld wat binnengekomen is, en wanneer het geld is uitgegeven, en aan welk project het is uitgegeven. Dat zou in principe geregistreerd moeten worden vanuit deze reserve. Dat is de normale financiële gang van zaken. Dat kan ik u doen toekomen volgend jaar.

De voorzitter: Mevrouw Niesen, gaat uw gang.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Dat is prima, wethouder en kunnen we daar eventueel op terugkomen als we daar nog vragen over hebben?

De voorzitter: Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ik had verder geen opmerking, ik heb alle vragen beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dank u wethouder Wit. Is er behoefte aan de tweede termijn? Nee. Even kijken. Ik probeerde dus een toezegging van wethouder Wit op te schrijven en toen gebeurde er van alles. Maar volgens mij heeft de wethouder een toezegging gedaan dat die een overzicht zal geven van de stand van zaken, het geld dat binnen is gekomen, het geld dat eruit komt, dat eruit is gegaan, en waaraan het is uitgegeven. Naar

aanleiding van de vraag van mevrouw Niesen. En naar de aanleiding van de vraag van de heer Cupedo een overzicht van de cijfers. Ik weet alleen niet meer precies ... ik heb dus niet opgeschreven welke cijfers.

De heer Cupedo: Voorzitter, ik zou voorstellen dat we dat op dezelfde manier doen als dat we ook de vraag van mevrouw Niesen beantwoorden. Dan heeft u ook een overzicht. Dat is prima.

De voorzitter: Is goed. Dus dat wordt dan ook een overzicht van wat er binnen is gekomen, wat eruit is gegaan, en waaraan dit is uitgegeven. Helemaal goed. Even kijken, kan dit voorstel als een akkoordstuk naar de Raad? Ja? Helemaal mooi.

10. Raadsvoorstel Groenbeleid (RV 25-002)

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende raadsvoorstel, dat is het raadsvoorstel groenbeleid. Dan begin ik nu voor de verandering aan deze kant, bij mijnheer Stam. Gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter voor het woord. Mijn fractie heeft het stuk met interesse gelezen, en ik wil eerst complimenten uitdelen voor de *viewer*. Dat vond ik een interessante nieuwe tool om het wat interactief te maken dus die heeft u alvast. U kent de ChristenUnie als een partij met hart voor de natuur en voor het groen. En daarom steunen wij de ambitie om onze groengebieden te behouden, te vergroten, te versterken, en de kwaliteit en de kwantiteit van het Rijswijkse groen te verbeteren. Het nieuwe groenplan lijkt ook ambitieuzer het vorige plan, dat meer gericht is op beheer. Juist vanwege de groei van Rijswijk vinden wij het belangrijk dat er op meer plekken groen bijkomt. Tegelijkertijd mist mijn fractie nieuwe plekken waar groen bijkomt in plaats van steen. Groen lijkt vooral geïntegreerd te gaan worden in de nieuw bebouwing of bestaande infrastructuur. Kan de wethouder daarop reflecteren en wellicht een voorbeeld geven van een terrein dat ontwikkeld zou kunnen worden tot hoogwaardige natuur. En hoe wordt bij verdichting in algemene zin de kwantiteit van het groen verbeterd? Er komt dus meer groen bij dan was, maar door verdichting gaat groen verloren, door te bouwen op plaatsen waar struiken en bomen stonden. Kan de wethouder een voorbeeld geven van waar dit in de praktijk in Rijswijk of in een andere gemeente is gebeurd. Hoe dat ... een positief voorbeeld waar sprake is van kwantitatieve verbetering bij verdichting. Met name de ambitie om een netwerk van groene wandelpaden te realiseren past goed bij tienpuntenplan van de ChristenUnie, waar we bij iedere Rijswijker een ommetje in het groen gunnen. Wel moet dit nader onderzocht worden, kan de wethouder aangeven wanneer hij verwacht dat duidelijk wordt of dit mogelijk is? En kan de raad zich daar dan nog over uitspreken? Wat ons betreft moet de nadruk liggen op kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van het groen op plekken waar dat nu nog niet het geval is. Daarom is de christenuniefactie benieuwd naar concrete maatregelen op plekken waar nu nog niet aan de 3-30-300-regel wordt ... moet worden voldaan. Op welke manier krijgen deze plekken prioriteit? Wij vinden het ook positief dat er gewerkt wordt aan een goede manier om de stand van het groen te monitoren. Maar – en, de insprekers refereerden er al aan – is het dan niet beter om concretere doelstellingen te formuleren dan nu is gedaan? Over het aantal bomen per inwoner of het aantal vierkante meters groen per huishouden. En wanneer wordt nog getoetst of deze doelstellingen worden behaald, en hoe wordt de raad daarin meegenomen? En over de relatie van dit Groenbeleidsplan tot andere plannen voor de stad moeten alle nieuwe plannen - over het bijvoorbeeld opknappen van een weg of een nieuwe woonwijk - aan dit plan getoetst worden? En hoe gaat het dan met de financiering voor bijvoorbeeld extra boom of een tunnel, voor kleine dieren in het wegdek? Daar horen we graag nog wat meer over. En ten slotte nog één kanttekening: in het raadsvoorstel staat dat geactualiseerde groenbeleid direct na vaststelling de rechtskracht heeft vooruitlopend op de invoering van de Omgevingsvisie. Volgens mijn fractie is het groenbeleid een bouwsteen van de omgevingsvisie zoals het college zelf ook schrijft. En daarmee lijkt het ons beter om te spreken dat het groenbeleid kaderstellend is in plaats van het rechtskracht is. Aangezien dit niet juridisch afdwingbaar is. Is de wethouder het hiermee met ons eens. Tot zover over de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Wie mag ik het woord geven van Rijswijks Belang? Ja. Gaat uw gang.

De heer Bruin: Ja, dank u wel voorzitter. Rijswijks Belang is op zich best tevreden met het beleidsplan wat ons voorgelegd is. Het uitbreiden van de biodiversiteit in combinatie met proberen terug te laten keren van icoonsoorten of verdwenen soorten kunnen wij echt alleen maar toejuichen. Maar we hebben ook wel zorgen. Als we deze groenimpulsen op kruisingen en dergelijke gaan toevoegen, zijn we dan nog wel in staat om het onderhoud wat nu al zorgelijk is en waar al vele klachten van binnenkomen, te kunnen blijven uitvoeren? Kan de wethouder daar een antwoord op geven? Er wordt even een toevoeging op het plan veel gesproken over groene daken. Maar er zijn ook bepaalde icoonsoorten, zoals de scholekster, die juist geen daken nodig hebben. Ik ken meerdere flats in Rijswijk waar door verduurzamingswerkzaamheden begin daken verwijderd zijn, en de scholekster zijn of haar broedplaats is verloren. Ook willen wij graag een halfjaarlijkse rapportage over de voortgang in de resultaten van dit Groenbeleidsplan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bruin. Mijnheer Loof.

De heer Loof: Ja, dank, voorzitter. Ik zat ook even te twijfelen ... Dank, voorzitter. Dat stuk hebben we gelezen en vind ik een mooi stuk. Zou ik het eigenlijk bij willen laten. Los van nog één vraag: ik zou graag de wethouder willen vragen naar een korte reflectie op de combinatie van dit plan met andere beleidsterreinen zoals verkeer, de openbare ruimte, denk bijvoorbeeld aan zwerfafval in het groen, klimaatadaptatie met water vasthouden door bomen, maar ook mogelijke gevolgen van groen op bepaalde plekken. Denk bijvoorbeeld aan bomen met luizen die ervoor zorgen dat de hele stoep en auto's onder de plak zitten en die dat ook aantasten. Dus ik zoek ook een beetje naar de combinatie met andere beleidsterreinen hier zo. Het stuk zelf vind ik een mooi helder, duidelijk stuk, en de ambities daarin kunnen wij ook onderschrijven. Maar wel in achtneming dat dat niet ten koste gaat van andere ... of dat het niet negatief gaat uitpakken wanneer er een gebrekkige afstemming zou zijn met andere beleidsterreinen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Dank u wel, mijnheer Loof. Mijnheer Cupedo gaat uw gang.

De heer Cupedo: Dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben het stuk gelezen, interessant, helder, we hebben eigenlijk een vraag -misschien een rare vraag - kan het GIS, het geografische informatiecentrum, toegankelijk worden gemaakt voor de burgers? Misschien is dat al ... gaat het gebeuren maar toen bij de presentatie ... en dat was de moeite waard. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cupedo, wie mag ik het woord geven? Aan D66? Mijnheer Dolmans? Gaat uw gang.

De heer Dolmans: Dank u wel, voorzitter. Mijn inbreng zal wat kritischer zijn en wat meer in lijn met die van de ChristenUnie. Met dit Groenbeleidsplan zet Rijswijk sterker in op klimaatadaptatie, biodiversiteit, en natuurinclusief bouwen. En daar zijn we blij om. Het behoud van de hoofdgroenstructuur, zoals landgoederenzone en de stadsparkzone blijft ongewijzigd. En de introductie van de 3-30-300-regel als richtlijn voor groenontwikkeling is ambitieus, maar roept ook vragen op over de praktische uitvoerbaarheid. Wat ook goed is, is dat de focus op uniforme groenoplossingen vervalt, en in plaats daarvan komt maatwerk per wijk en ... positieve ontwikkeling die meer rekening houdt met lokale behoeften. Echter een knelpunt blijft het ontbreken van concrete financiële kaders, wat ook in het oude plan al problematisch was. De D66 Rijswijk vindt het ontbreken van concrete meetbare doelstellingen in cijfers echt een zwakte in het plan. Er worden ambities genoemd, zoals het vergroten van de boomspiegels en het aanleggen van natuur verbindingzones. Maar deze worden niet gekoppeld aan specifieke streefcijfers of meetmethoden. Hoeveel bomen wil je nou bereiken? Hoeveel vierkante meter groen willen we in Rijswijk hebben? En ook de monitoring van flora en fauna-variatie wordt slechts summier behandeld. Het zou echt een verbetering zijn om duidelijke indicatoren

te formuleren, en deze zo nodig nader uit te werken. D66 maakt zich ook zorgen over het ontbreken van een evaluatiecyclus. Het oude plan is niet geëvalueerd. Het voorliggende plan zou sterker zijn met een jaarlijkse rapportage, of een tussentijdse herziening, waarin voortgang, knelpunten, en bijstellingen kunnen worden besproken. De 3-30-300-regel biedt een heldere visie, maar roept ook vragen op over de toepassing in reeds goedgekeurde bestemmingsplannen. Andere sprekers kwamen daar ook al op. Wordt deze regel nu afdwingbaar, en wat betekent dit voor projecten die al in gang zijn gezet? Het ontbreken van een verplichting, of een juridische basis, maakt de implementatie daarvan immers onzeker. Een vergelijking met eerdere kengetallen ontbreekt, wat het moeilijk maakt om te bepalen hoe deze regel zich vertaalt naar meetbare verbeteringen. Ook hier is echt wel wat meer duidelijkheid noodzakelijk. De aanpak van groenknelpunt is ambitieus, maar de afwezigheid van specifieke financiering is een groot risico. Het plan suggereert afhankelijkheid van externe financiering. Maar het biedt geen concrete alternatieven of voorbeelden bij het uitblijven hiervan. Voorstellen zoals beplanting van kruispunten of het realiseren van ecologische structuren - daar hebben we ook al discussie over gehad - blijven afhankelijk van externe middelen. Een duurzaam financieringsmodel, en of inzet op publiek-private samenwerking of een Europese subsidies, zou hier helpen. Het volgen van doelsoorten en icoonsoorten is in het plan vaag omschreven. Daar hebben we al eerder aandacht om gevraagd. Het ontbreekt aan een concreet monitoringsprogramma. Ook de methodologie en de verantwoordelijke partijen daarin ontbreken, zoals ook één van de insprekers meldde: samenwerken met omliggende gemeenten en natuurorganisaties zou een oplossing kunnen zijn, vooral ook gezien het regionale karakter van de biodiversiteit. Hoewel het Groenbeleidsplan echt goede punten bevat, zoals de focus op biodiversiteit en de 3-30-300-regel, blijven er ook belangrijke vragen onbeantwoord. En die vragen zijn dus: hoe verhoudt dit met beleid met het vorige beleid, het gebrek aan meetbare doelstellingen, financiële middelen, en een concreet monitoringsprogramma. Dat beperkt de haalbaarheid en impact van het plan. Aanvullende verduidelijking en concretisering zijn volgens D66 dan ook noodzakelijk om dit Groenbeleidsplan succesvol uit te kunnen voeren. Dankuwel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dolmans, mijnheer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Ja dank u wel, voorzitter. Allereerst complimenten aan het college en de ambtelijke organisatie voor het opstellen van een Groenbeleidsplan. Het is een goed leesbaar document. Toch hebben we enkele aandachtspunten die we graag onder uw aandacht brengen. Allereerst merken we op dat het niet helemaal duidelijk is wat precies de verschillen zijn tussen het oude en het nieuwe beleid. Collega van D66 noemde dat ook al. Wat zijn nu de vernieuwde ambities van dit college? Welke elementen blijven we uitvoeren volgens het oude beleid? En als er een andere koers wordt gevaren, wat is dan de reden voor deze wijziging? Het zou kunnen helpen als dit helder wordt gemaakt, zodat ook inwoners de stappen in het beleid beter kunnen begrijpen. Een ander punt betreft de groenambities. In het plan wordt gesteld dat zowel de kwaliteit als de kwantiteit van het openbaar groen willen verbeteren. Voor de kwaliteitsverbetering zien we interessante projecten, zoals het vergroten van de boomspiegels, het beter afstemmen van beplanting op de natuurlijke context, en het verhogen van de variatie in beplanting. Maar wanneer het gaat om de kwantiteit zien we geen grootschalige projecten die gericht zijn op het toevoegen van nieuwe groengebieden of het uitbreiden en versterken van bestaande parken. Veel maatregelen, zoals het toevoegen van groene gevels of enkele bomen binnen ontwikkelgebieden, zoals de Plaspoelpolder en de Bogaard, zijn vanzelfsprekend en zouden we nooit kunnen rekenen tot kwantitatief *opplussen* van groen in Rijswijk. Daarom zou ik van de wethouder en van mijn collega-raadsleden nogmaals willen weten of zij het met ons eens zijn dat we met een groeiende stad, ook het groen moeten laten meegroeien. We kunnen niet alleen bouwen. Ik hoor graag de wethouders zijn visie hierop. Daarnaast vragen we ons af wat precies wordt verstaan onder begrippen zoals wijkpark en buurtgroen. Het beleidsplan stelt dat iedere woning in Rijswijk binnen 10 minuten loopafstand toegang heeft tot buurtgroen of wijkpark. Dit klinkt als een mooie ambitie, maar het lijkt ons wel belangrijk om helder te hebben wat deze termen precies inhouden: wat zijn de criteria voor een wijkpark en wat bedoelen we precies met buurtgroen? En hoe is de huidige situatie in bestaande wijken? En hebben deze op dit moment tien minuten toegang tot de wijkpark en de buurtgroen? Tot slot willen we ingaan op het onderdeel

natuurtypes uit het beleidsplan, waarin kwalitatieve eisen worden uitgewerkt voor de natuurtypes die in de natuurwaardenkaart worden verwerkt. Dit is essentieel om de diversiteit van dieren en plantsoorten in Rijswijk te waarborgen. Onze vraag is: wat is de nulmeting voor deze biodiversiteit? Welke groepen dieren en planten worden hierin meegenomen. Als we de inspreker Ernst Hoyer mogen geloven, zijn we de afgelopen jaren al een aantal soorten kwijtgeraakt. Wat is het ambitieniveau van dit beleid op het gebied van biodiversiteit? We zien uit naar uw antwoorden, en dank alvast voor de toelichting.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoghbi. Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw De Bruijn: Dank u wel voorzitter, dank aan het college voor het actualiseren van het Rijswijk groenbeleid. GroenLinks is blij om te zien dat het college belang hecht aan groen en dat er hard wordt gewerkt aan het behouden, vergroten, en versterken van Rijswijkse groengebieden en groenstructuren. Ook dank aan de ambtenaren die het mogelijk hebben gemaakt om dit groenbeleid in de digitale *viewer* beschikbaar te maken, zodat we met kaarten goed kunnen zien hoe het groenbeleid straks in de stad zal uitwerken. Verder is GroenLinks ook blij om te lezen dat het groene maatschappelijke netwerk grote waardering heeft uitgesproken voor het geactualiseerde groenbeleid, en ook is het fijn om te horen dat PlatformGroen hier positief over is. Wij danken hen voor medewerken hieraan. GroenLinks heeft ook nog een aantal vragen. Kan de wethouder aangeven hoe de actualisatie van het groenbeleid een vervolg is op het beleid van 2010-2020? En welke concrete lessen en inzichten zijn meegenomen? En hoe deze worden vertaald in meetbare doelen en actiepunten binnen het huidige beleid. Daarnaast de vraag over de natuurwaardenkaart. Deze zal zoals mijn voorganger ook zei een belangrijke uitwerking zijn die hoort bij het groenbeleid. Deze natuurwaardenkaart vormt bij ruimtelijke ontwikkelingen het programma van eisen voor de stadsnatuur. Kan de wethouder aangeven op welke manier het groenbeleid voldoende richting meegeeft voor het vormgeven van kaders voor deze natuurwaardenkaart, en hoe de effecten van inrichtings- en beheermaatregelen straks worden geborgd en getoetst? Op een later moment worden kwalitatieve eisen voor natuur uitgewerkt in de vorm van natuurtypes, staat in het document. Deze gegeven onder andere uitgangspunten voor inrichting en beheer en voor natuurinclusief bouwen. Welke rol krijgt de Raad in de besluitvorming bij het vormgeven en toetsen van de effecten van deze natuurtypes? En op welke manier worden inwoners en maatschappelijke organisaties eventueel betrokken bij het opstellen van deze types? Daarnaast ook sluiten wij aan bij de vraag van D66 over de monitoring: is het mogelijk om in regionaal verband wel op de status van iconen doelsoorten te monitoren? Dat waren mijn vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw De Bruijn. Mijnheer Van der Veer, gaat uw gang.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Vanavond bespreken we het Groenbeleidsplan van onze gemeente, een belangrijk stuk waarin wij de groene ambities van Rijswijk laten zien. Ambities om Rijswijk nog groener, gezonder en klimaatbestendiger te maken. De PvdA-fractie steunt deze ambities van harte, en dankt het college en de ambtenaren voor het uitgebreide ambitieuze Groenbeleidsplan. Dit Groenbeleidsplan moet, en zal, een stevige basis leggen om Rijswijk toekomstbestendiger te maken voor onze inwoners. Toch hebben we een aantal vragen, veel zijn al gesteld door mijn voorgangers. Zijn er belangrijke verschillen tussen de oude en de nieuwe Groenbeleidsplan? Hoe kunnen we dat toetsen? Er zijn al diverse partijen die daar vragen over heb gesteld. De 3-30-300-regel is een waardevol uitgangspunt, maar de huidige situatie toont flinke uitdagingen om dat te realiseren. Zoals onvoldoende volwassen bomen, en beperkte schaduw in sommige buurten. Hoe zorgt het college ervoor dat deze uitdagingen effectief worden aangepakt en opgepakt? We zien het bijvoorbeeld in Te Werve, daar gaan straks heleboel hele grote monumentale bomen verdwijnen. Komt er één voor terug? Of komen er drie voor terug, omdat zo'n boom minimaal vijftien jaar moet groeien om hetzelfde effect te krijgen? Even kijken. Stedelijke verdichting biedt kansen voor vergroening, bijvoorbeeld de groene daken en gevels. Hoe garandeert het college dat deze initiatieven daadwerkelijk worden gerealiseerd, en niet blijven steken op ambities op papier. Monitoring natuurwaarden is al uitgebreid over gesproken. We

zien in andere gemeentes, zoals bijvoorbeeld Utrecht, waar expliciet aandacht besteed wordt aan opknappen van en verbeteren van versleten groen - versleten tussen haakjes - zoals oude parkjes en plantsoentjes, wijkgroen. Heeft Rijswijk een vergelijkbare aanpak voor verouderde en verminder functionele groengebieden in Rijswijk met wijkgroen. Zo nee, is het college bereid om in de toekomst te onderzoeken hoe we dat kunnen oppakken? De rest is al aan de orde geweest, dus daar laat ik het even bij. Eerste termijn. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dankuwel, mijnheer Stam. Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank u, voorzitter, voor het woord. Onze fractie heeft met belangstelling het raadsvoorstel met betrekking tot het groenbeleid gelezen. Gezien het kaderstellende kader van dit document heeft onze fractie toch een aantal vragen hieromtrent. Voorzitter, u geeft aan dat er de komende jaren een aanzienlijke bevolkingsgroei wordt verwacht, mede als gevolg van nieuwbouwonstwikkelingen. Hoe wordt het beheer en het structureel onderhoud van het extra groen dat door deze ontwikkeling zal worden toegevoegd vormgegeven? Is er rekening gehouden met de benodigde mankracht, financiële middelen, en een dekkingsplan voor een langdurig onderhoud? Daarnaast zijn wij benieuwd naar hoe de kwaliteit van het groen op peil wordt gehouden, ook op lange termijn. Wat zijn de plannen voor periodieke snoeiwerkzaamheden en het aanvullen van beplanting? Bent u het met ons eens dat sommige bomen in de stad, wanneer zij niet tijdig gesnoeid of beheerd worden, overlast kunnen worden veroorzaakt. Dit kan variëren van verstoring van het straatbeeld, tot schade aan infrastructuur of overlast voor bewoners. Bijvoorbeeld door vallende takken bij ernstige weersomstandigheden, wortelopdrukking, of schadevorming. Hoe geeft u invulling aan het voorkomen van overlast, dan wel herstellen hiervan. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dat waren alle vragen in eerste termijn. Dan geef ik nu het woord aan wethouder Wit. Gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ben blij dat dit stuk hier ligt. Het groenbeleid zoals het er lag, was voor een groot deel goed werkbaar - was ook inhoudelijk goed, en is ook zeker een onder iets wat de afgelopen jaren in het beleid en ook in de projecten teruggekomen is. Maar het was wel tijd om daar een verbetering aan te geven, ook omdat wij in ons coalitieakkoord hebben aangegeven dat we daar gewoon sterkere wensen en ook stel eisen aan hebben gesteld. De wijze waarop we het nu presteren, is voor mij ten eerste al iets heel bijzonders. Want oorspronkelijk was ik niet van plan om met een PDF nog u toe te sturen maar het puur te doen met de viewer die straks digitaal voor al onze inwoners ook beschikbaar is. En ook voor de bedrijven die in de toekomst werkzaamheden gaan uitvoeren in Rijswijk. Want dat is toch ook wel een beetje de nieuwe manier van werken: het is digitaal beschikbaar, je kunt er doorheen scrollen, je ziet ook meteen de kaart. Ik ga er enigszins vanuit dat u er allemaal naar gekeken heeft. Je ziet de profielen verspringen ten opzichte van de teksten ernaast, het loopt allemaal keurig mee. Het is een interactief iets aan het worden wat echt wat mij betreft de toekomst is hoe wij beleidsplannen, maar zeker als het aankomt op groen of de openbare ruimte, prima zouden kunnen presenteren. Oorspronkelijk was ook mijn idee om het helemaal niet direct als apart Groenbeleidsplan te presenteren, maar als onderdeel van de omgevingsvisie bij u neer te leggen. En het is nog steeds ook één van de bouwstenen - werd terecht opgemerkt - van de omgevingsvisie. Maar in de omgevingsvisie wordt ook keurig aangegeven op welke beleidsdocumenten de omgevingsvisie gestoeld is en gebouwd is. En als je dan alle documenten erin hebt staan en het belangrijkste - en dan zal ik als wethouder groen van een groene partij uiteindelijk als achterban ook nog een keer - moeten we daar toch ook wel het beeld bij hebben dat we dat op een goede manier ook gepositioneerd hebben. Ik denk dat we dat op dit moment ... de wijze waarop we nu gedaan hebben ook hebben bereikt. U heeft veel vragen gesteld. Ik begin even niet aan het begin maar bij de vragen van D66, en dat doe ik eigenlijk omdat u veel vragen gesteld heeft die ook door andere gesteld zijn. Dan kan ik denk een hele hoop al direct afvangen. Belangrijkste eigenlijk is natuurlijk monitoren. Daar kom ik zo even op terug. Maar u zegt de verschillen tussen het nieuwe en het oude beleidsplan. Wat is er nou veranderd? Het is een actualisatie. Dat heeft u inderdaad

heel goed gezien. Wat er ook is, het is compacter geworden. Het document wat er lag was een dik document – en dat wil niet zeggen dat het nou per definitie meer zei, dat het meer ambitie had. En dat het beter in elkaar zat. Dus het is compacter geworden. En het is natuurlijk, zoals ik al zei, in het geheel digitaal, wordt ook een interactief, waardoor wij ook duidelijk een andere manier van presenteren beogen. Het groenbeleid bevat een hogere groenambitie, die wij als college en ook als coalitie hebben. En de Raad ... Feitelijk ook willen we richten ook op het behouden, vergroten, en versterken van die Rijswijk groenstructuren. Dat is ook één van de basispunten van dit nieuwe beleid. Dus zo veel mogelijk meer versterken dan we tot nu toe gedaan hebben. En dat is ook ... En dat zit hem inderdaad vooral dan in alle projecten, alle ontwikkelingen, alle ... de werkzaamheden die we ... projecten, landgoederenzone bijvoorbeeld uitvoeren. Daar zit die versterking en die vergroting in. Tegelijkertijd beogen wij met dit groenbeleid dan ook daadwerkelijk de natuurwaarden en de biodiversiteit te verhogen. Ten opzichte van in ieder geval het oude plan, denk ik dat we daar een stevige stap in gezet hebben. Maar uiteindelijk is het nog wel steeds ... en dat heeft Utrecht echt ... daar zit geen financiële paragraaf bij. Het is lastig. Ik moet voor mij ... ik heb niet de financiële middelen om te zeggen ik ga een aantal miljoen reserveren om het groen daar bepaald gebied te versterken. Daar hebben wij momenteel gewoon de middelen niet voor. Dus ik ben afhankelijk van de wijze waarop we dat in projecten en in de herontwikkeling van onze groene structuur - dus de parken waar we nog projecten hebben lopen, de landgoederenzone - om daar de goede stappen te zetten. En tegelijkertijd ook de ontwikkelaars aan te sporen om op goede wijze klimaatadaptatie, maar ook inclusief groen natuurinclusief bouwen en biodiversiteit vergrotend op te nemen. Wat dat betreft - ik zat net even met mijn collega te praten - we hebben ook een raadsinformatiebrief geagendeerd, hoe wij in RijswijkBuiten de komende tijd in Pasgeld-Zuid de biodiversiteit denken te gaan vergroten, en hopen te gaan vergroten, bij de projecten die we daar lopen. Dit heeft u niet geagendeerd, maar als u hem niet gelezen heeft, ik zou zeker nog een even doen, want dan gaan we best ver om ook op over privéterrein straks van inwoners zeggen: maar u heeft minimaal één boom in die tuin, en u mag maximaal zoveel vierkante meter betegelen. Dat zijn stappen die wij nu al zetten om ook onze ontwikkelaars aan te sporen mee te werken. Dus dat is iets wat we gewoon ontzettend belangrijk vinden. Wat nieuw is inderdaad, is ook de GIS kaart, het omzetten GIS kaarten. Dat maakt het gewoon veel inzichtelijker waar we mee bezig zijn. Niet alleen in het groenbeleid maar ook in het groenbeheer. Groenbeheer staat straks ook volledig in GIS, dat wordt los hiervan als groene hub straks gepresenteerd, waardoor we ook echt heel nauwkeurig kunnen kijken op elk vlak wat we in Rijswijk hebben: groenvlak, wat voor groen vlak is dat nou? Van elke boom alle informatie hebben. Dus het is echt een professionaliseringslag ten opzichte van het verleden. En het feit dat we op deze manier nu ook onze groenstructuren - natte structuur, droogstructuur, groenstructuren - in deze GIS kaart hebben staan, betekent ook dat we de knelpunten beter kunnen signaleren. En die knelpunten die hebben we dus ook daadwerkelijk gezien. We weten ook nu welke kruispunten we echt iets moeten doen. Ik ben blij met de ondersteuning die ik daar ook van u krijg, en zelfs ook van één van de insprekers dat die knelpunten bij die kruispunten - die zijn ook voor vogels en voor insecten, hebben die voor hun foerageergebieden hebben die dat soort plekken gewoon nodig, dat soort oversteken. En die hebben we dus beter inzicht gekregen doordat we op deze wijze ook de boel registreren. Met het oog op ontwerp en uitvoering, hebben we ook de informatie in tabellen of in dwarsprofielen goed toegevoegd zodat het ook handvatten heeft. Hoe zien wij dat dan voor ons? Zoals bijvoorbeeld over de inrichting van natuurverbindingzones of versterken van die groene knooppunten. Hoe gaan we het in cijfers vastleggen wat we gaan doen, en wat de doelstellingen, of we die behalen, en of we die meten. Dus het aantal bomen per inwoner, vierkante meter groen, wat in het oude beleidsplan eigenlijk stond. En ik heb het best wel een beetje ... Daarom was ik ook ... één van de dingen waar ik in het oude beleidsplan wel een beetje moeite mee had, is dat je dat eigenlijk niet zoveel zegt. Want ik kan zeggen: ik ga daar een boom neerzetten, en dat is dan één boom voor een boom die ik weggehaald heb. Maar tegelijkertijd is dat natuurlijk niet dezelfde natuurwaarde die je terugbrengt. Dus het is belangrijker dat je kijkt naar de groenwaarden die je terugbrengt. Dus je hebt ... met cijfers breng je niet direct de juiste informatie om de betekenis van Rijswijks' groen voor de leefomgeving voor mens, plant, en dier, goed te bepalen. Dat kun je beter doen door te kijken naar bijvoorbeeld die 3-30-300-regeling, wat voor ons echt iets is waar we naar willen streven, wat niet een harde eis is die we gaan stellen. Want we kunnen die dertig procent gewoon

namelijk als eis momenteel niet stellen. Is wel iets waar we naar streven. Dat heeft meer effect dan te zeggen: wij moeten zoveel bomen plaatsen. Maar veel belangrijker is ook op welke plek plaats je die bomen. Had ik het net al even over, als je hebt over die oversteken groene verbindingzones, is veel belangrijker dat die bomen op een goede plek staan. Veel belangrijker is dat je diversiteit in bomen hebt, waardoor ze minder vatbaar zijn voor ziekten en plagen. Dat is de basis waarop we deze stad een betere biodiversiteit en een sterkere groenstructuur willen geven. Even kijken. Ja heel plat gezegd: twee bomen is minder dan vijf, maar vijf bomen kunnen een veel minder effect hebben dan twee grotere bomen. Dus dat is iets waar we goed naar moeten kijken. En uiteindelijk is het belang niet alleen biodiversiteit. Die 30 procent of die 3-30-300 die 30 procent is ook belangrijk voor de klimaatadaptatie. Uiteindelijk hebben wij ook gewoon een hitteprobleem in deze stad. We hebben hittegebieden en bomen bieden gewoon veel schaduw. Even verder gaan de die 3-30-300-regel: het is een hulpmiddel. Het is geen eis. We gaan het dus ook niet verplichten, of in de bestemmingsplannen opnemen. Maar het is wel een richting die we willen meegeven in de Omgevingsvisie en in het Groenbeleidsplan. Als je ontwikkelplannen echt wil gaan verplichten om die gedetailleerde afstand- en schaduwberekeningen van bomen uit te voeren et cetera, lijkt ons eerlijk gezegd niet zo reëel. Je kan veel beter kijken hoe zorgen we er nou voor dat we zoveel mogelijk wel op een goede wijze de groenstructuren verbeteren, en zorgen voor alle eisen die daaromheen zitten op gebied van biodiversiteit en schaduwwerking. Dus het is een hulpmiddel die drie en driehonderd-regel halen we trouwens vrijwel overal in de stad wel. Er zijn bijna geen straten meer in Rijswijk waar geen bomen staan. Ze zijn er nog wel. Schoolstraat is daar eentje van, en daar in de hoek zijn nog wel een aantal straten die nog geen bomen hebben. Dat is ook erg lastig om daar bomen te plaatsen, zijn we ook al achter gekomen. Was ook mijn wens toen ik begon hier tweeënhalf jaar geleden, om daar bomen te plaatsen. Dat is nog niet zo makkelijk. Maar die drie die halen we wel vrijwel overal en die driehonderd halen we ook vrijwel overal, er is bijna overal wel een wijkpark of buurtgroen bereikbaar binnen die 300 meter. Nou krijg er een droge mond van, even kijken hoor. Hoe worden de groenknelpunten ... hoe gaan we die aanpakken zonder die specifieke financiële middelen? Hoe gaan wij er nou voor zorgen dat onze stad beter wordt, groener wordt, biodiverser wordt, zonder dat we specifiek middelen hebben vastgelegd. We hebben ook ... Er zit ook geen planning aan vast. Het is niet dat we zeggen: we willen over een jaar zoveel kruispunten aangepakt hebben. We hebben de financiële middelen daar gewoon niet voor. Projecten die we oppakken, zorgen we ervoor dat we dat wel meenemen. Dus op het moment dat wij projecten - of het nou met herinrichting van een straat is, of dat het nou een rioolvervanging is waardoor de straat open moet - proberen we daar te zorgen dat we die stappen wel kunnen zetten. Externe financiering is natuurlijk altijd een mogelijkheid. Ik wil niet zeggen dat het haalbaar is, we weten dat er wel subsidie is die beschikbaar zijn. We hebben ook iemand hier binnen onze organisatie die zich bezighoudt, die continu aan het kijken is wat voor subsidies kunnen we voor dit soort projecten binnenhalen. Maar het feit blijft dat subsidies over het algemeen beschikbaar zijn voor bijvoorbeeld verduurzaming van riolen, klimaatadaptatie. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat je zo een subsidie niet zou kunnen gebruiken. Klimaatadaptatie is ook tegengaan van hittestress, en bomen helpen weer tegen hittestress. Dus wellicht kun je op die manier kijken hoe je dat alsnog laat landen. Maar ik ben het helemaal met u eens als u zegt: het ontbreken van een financiële paragraaf is eigenlijk is lastig, is ook eigenlijk onwenselijk. Maar ik hoef ook niet uit te leggen wat de financiële situatie van de gemeente momenteel is. Zoals ik zeg: ik ga een plan opstellen, en ik ga de komende jaren een paar miljoen per jaar vrijmaken voor de vergroening en het vergroten van de biodiversiteit, zonder dat ik dat onderbreng in projecten en ergens de financiële ... Dat het op één of andere manier weer kan dekken. Ja, dan moet er iets anders niet gedaan worden. Dat is wel de realiteit. Ik bedoel onze begroting staat erg onder druk. Dat zal richting 2026 niet beter worden. Zoals we al zeiden: knelpunten hebben we in kaart gebracht. Ze weten ook als we dus projecten hebben in die omgeving, dat we dat op een goede manier moeten kunnen oppakken, en dan maken we dat ook onderdeel van het project. En dus integraal in planvorming. En dus ook integraal mee begroten in planvorming. Dan kun je ook ... kun je ook natuurlijk eigenlijk efficiënter werken, als je op die manier je werkzaamheden, je projecten draait. Dan doelsoorten en icoonsoorten. Hoe gaan we die volgen? We hebben het hier natuurlijk al eerder over gehad. U stelt een aanvullende vraag ook inderdaad: kunnen we dat samen doen met omliggende gemeenten, andere organisaties? Wij gaan uit van de kwantitatieve aanwezigheid van

voorzieningen voor de natuur, dus we gaan die kwantitatieve aanwezigheid monitoren in de natuurwaardenkaarten. En die natuurwaardenkaarten die worden uitgewerkt ... daarin wordt uitgewerkt welke voorzieningen we nodig hebben om die doelsoorten - die natuur doelsoorten - te kunnen faciliteren. En dat hebben we het over oppervlakte en breedte van de natuurverbinding, dan hebben we het over het aantal gewenste faunapassages, dan hebben we het over de hoeveelheid voortplantingsvoorzieningen voor bijvoorbeeld vleermuizen. Dat zijn dingen die we echt kunnen monitoren, en of we dat voldoende hebben. Geldt ook voor gierzwaluwen, voor huismussen. En vervolgens kunnen we structureel meten en monitoren of deze aanwezig zijn, en of het op een goede manier ... en of ze ook op de goede manier beheerd worden, en wat het effect daarvan is. Zoals ik al eerder heb gezegd ook: wij kunnen natuurlijk op moment dat wij een project hebben ... starten ... Wij doen een nulmeting momenteel ... in ieder geval een nulmeting die wordt gedaan om te kijken wat is nou de huidige situatie, en met de plannen die we nu uitvoeren, wat is dan de toekomstige situatie? Zodat we dat eens in de zoveel jaar ... eens in de twee jaar kunnen terugkoppelen wat dan die biodiversiteitsverbetering is, en of we ook daadwerkelijk de werkzaamheden, projecten, die we uitgevoerd groen hebben toegevoegd, het effect heeft wat we beogen. Dat kunnen we doen, zoals ik al eerder zeg, via de NDFF, de Nationale Databank Flora en Fauna. Daar staat heel veel informatie in over aanwezigheid van soorten waarnemingspunten. Mensen die ook op ... PlatformGroen heeft ook aangegeven ondersteuning daar graag in wil zetten, ook onze waarnemingen daarin. Dat is ontzettend wel belangrijk. Die zijn niet geschikt voor systematische monitoring. En dat zal ik eerlijk toegeven. Maar geven wel inzicht bij planvorming, ook inzicht in de toekomst. De vraag die ook gesteld werd is regio ... kunnen we dat regionaal met andere gemeenten gaan oppakken? Ik probeer heel veel met andere gemeenten op te pakken. We hebben heel veel gemeenschappelijke regelingen. Maar ook soorten managementplannen doen we als gemeente allemaal apart. Op moment dat ik complexiteit ga zoeken met andere gemeenten dat echt te gaan monitoren, dan wordt dat heel lastig. Waar we natuurlijk wel naar kunnen kijken, is hoe gaan we bijvoorbeeld om met de *vliegzone*? Hoe gaan we om met nationale park Hollandse Duinen. Dus de daadwerkelijk ... de projecten en de gebieden die er zijn, hoe kunnen we via die organisaties ook monitoren of er daadwerkelijk effect is. En dat zijn wel combinaties die wij proberen te maken, ook met andere gemeenten of met de provincie of met het waterschap die daar ook allemaal in participeren. Ik ga een glas water pakken, excuus. Voorzitter, ik zal proberen wat sneller nu de andere overige vragen te doen, zonder anderen tekort te doen. Dank in ieder geval voor de steun voor de viewer, ook van de ChristenUnie. Nogmaals, ik vind het ook een hele fijne manier om daarnaar te kijken. Nieuwe plekken. Nieuwe natuur vraagt u om, er zijn meer mensen die daarom vragen. Hoe gaan we nou zorgen dat we ook natuur en groen toevoegen? Zoals u ook weet hebben wij 14 vierkante kilometer in deze stad, en die is grotendeels versteend. Er komen een aantal wijken bij, een aantal wijken die in het verleden kassengebied waren. Als je dat vergelijkt met het kassengebied van toen. En ik ga daar straks ... u kunt ook nog een keer de erop nalezen, de wijze waarop wij met de biodiversiteit van plan zijn om te gaan in Pasgeld. Dan zal dat absoluut een verbetering, een toevoeging zijn van groen in het algemeen. Dus op die manier wordt er zeker wel groen toegevoegd, en daarmee geef ik denk ook vraag ... antwoord op de vraag: hoe ga je nou in stedelijk gebied iets toevoegen? Maar ik kan ook wijzen naar het Bogaardplein waar wij zaten, dat was een versteend plein, daar is behoorlijk wat groen toegevoegd. Het is ook een hele prettige verblijfplek geworden, ook omdat er groen is toegevoegd. Dus op die manier proberen we natuurlijk in de projecten die we hebben, maar bij herinrichting van pleinen, bij herinrichting van woongebieden, veel groen toe te voegen. En daar worden we ook soms bij geholpen. Castle Park, het raadsvoorstel wat daar vorig jaar bij u langs is geweest, daar gaat de ontwikkelaar in het binnenterrein bijna zeshonderd bomen toevoegen. Is natuurlijk voor ons ook heel fijn dat ook vanuit ontwikkelingen dat soort stappen gezet worden. Te Werve Oost, waar we straks ook behoorlijk wat gaan bouwen, daar komen ook behoorlijk wat bomen terug. Kijk, we moeten ook - vraag die terechtgesteld wordt: die hele mooie ... het zijn trouwens geen monumentale eiken mijnheer van der Veer. Sorry, via de voorzitter. Maar het zijn wel grote bomen, en we proberen daar ook werkelijk een aanzienlijke natuurwaarde terug te brengen. En het staat bij ontwikkelaars inderdaad altijd onder druk. Daar ben ik ook helemaal met u eens. Sterker nog, ik heb morgen een gesprek met het projectleiding Te Werve Oost: hoe gaan we ervoor zorgen dat het ook daadwerkelijk op goede manier wel in de plannen blijft zitten? En dat geldt hetzelfde ... die vraag werd

ook gesteld voor groene daken en voor bruine daken bijvoorbeeld, scholekster doet het ook heel goed met bruine daken. Dat is wel onderdeel van ons programma, die proberen we zeker mee te nemen. Maar ook groene daken en groene gevels: hoe zorgen wij er nou voor dat dat op een goede manier terugkomt in de projecten? Nou de anterieure overeenkomsten die wij opstellen, daar moet dat ook gewoon in staan. Zoals bij het Havenkwartier, heeft de fractie van D66 een amendement ingediend om daar veel meer groen in de bebouwing op te nemen. Dat wordt gesteld, tot de dag van vandaag staat dat ook nog steeds in de overeenkomsten, en daar blijven wij dus ook vanuit gaan dat dat op een goede manier terugkomt. Even kijken. Onderzoek naar wandelpaden. Daar is nog wel het werk aan nodig inderdaad, wandelpaden. Het liefst zien we natuurlijk ook dat we daarin bijvoorbeeld de coöperaties mee kunnen nemen waar veel groen tussen de corporaties tussen de woningen zit, wat in principe nog niet goed bereikbaar is. Maar dat ga ik niet over. Dus we kunnen alleen een dialoog met hen voeren om te zorgen dat we die wandelpaden daar ook doorheen krijgen. Maar ook voor onszelf geldt dat we de wandelstructuren binnen Rijswijk zo veel mogelijk willen versterken. Dat geldt ook voor het project Wilhelminapark, dat geldt ook voor de landgoederenzone waar we in fase één nu ook echt goed kijken naar het versterken van die wandelstructuren. En ook de recreatiefunctie die daarop zit. Concrete maatregelen, die 3-30-300, dat betekent dus dat we zo veel mogelijk proberen om straten waar geen bomen staan of plekken waar geen bomen zijn bomen toe te voegen. En de dertig, dat blijft een ambitie. De vraag is alleen: gaan we dat ooit halen in Rijswijk. Ik denk het niet. Ik bedoel alleen als ik het daarvoor ga doen, ik denk dat het dat ontzettend lastig gaat worden. Ik moet wel zeggen dat ook het IPP en ook de ondernemers daar zeer positief zijn, genegen zijn om mee te denken in die vergroening. En hij heeft het ook over gevels. Hoe toetsen we en nemen we de raad mee? Er zijn meerdere mensen die dat gevraagd hebben. Hoe gaan we de Raad meenemen? Hoe toetsen ... Dan heb ik heb al eerder aangegeven dat de monitoring die wij gaan doen, en die ik net heb uitgelegd, dat we die ook eens in de twee jaar terugkoppelen naar de Raad. Hebben de plannen, en hebben de werkzaamheden die we hebben uitgevoerd, ook daadwerkelijk het effect beoogd dat we ... of het effect gehad wat we beogen. Toetsing van projecten. Uiteindelijk toetsen we projecten ook aan de omgevingsvisie alles wat er gebeurd wordt getoetst aan de omgevingsvisie. Op moment dat er projecten zijn en we hebben daar een gebiedspaspoort voor, dan kunnen we daar eisen in opnemen. Dus dat is eigenlijk de wijze waarop wij onze stad mede proberen te vergroenen. U zegt ook nog: vaststellen dat het kaderstellend is en geen rechtskracht heeft. Ik ben geen jurist. Dus daar moet ... Ik ga ervan uit dat het kaderstellend is, onderdeel van de omgevingsvisie, maar op moment dat wij iets vaststellen in deze Raad, een beleidsplan, zou ik me kunnen voorstellen - en als dat zo staat dan ga ik er even vanuit dat het ook rechtskracht heeft, want uiteindelijk is dan iets wat vastgesteld is door het hoogste bestuursorgaan van deze stad. Dus op die wijze zit ik erin. Maar ik ben nogmaals geen jurist. Dus als u daar een ander antwoord op verwacht dan moet ik dat echt op een andere manier aan u doen toekomen. Aantal partijen Rijswijk Belang en vooral ook partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid ...

De voorzitter: Wethouder Wit? De heer Stam onderbreekt u even. Gaat uw gang, mijnheer Stam.

De heer Stam: Dank u wel voor het antwoord. Misschien alleen als u even zou kunnen toezeggen dat u daar nog even naar gaat kijken, ambtelijk, of dat klopt inderdaad. Of dat wel of niet juridisch afdwingbaar is, dan zijn wij helemaal tevreden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Mijnheer de Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, die toezegging geef ik. Groene kruisingen: is het beheer nog te doen. Ja, het beheer is nog te doen ... uiteindelijk ... zo hebben wij nu in de stad, kunnen we het beheer doen. Op moment dat wij nieuwe projecten toevoegen en er komt meer groen bij, dan betekent dat ook iets voor beheer, en dat daar misschien financieel in de toekomst wel iets bij moet. Want we hebben in principe houden we nog geen rekening bij de nieuwe gebieden. Het is echt het beheer wat we nu hebben binnen de contracten is gewoon - en ook waar we financiën middelen vanuit de Raad voor hebben gekregen - dat is het beheer van de huidige openbare ruimte.

Even kijken. Naar halfjaarlijkse man voortgangsrapportage vrachtwagensbelang. Nee dat ga ik niet doen. Dat gaat me echt veel te veel werk opleveren om daar halfjaarlijks te gaan ... wat ik terugga koppelen. Wat we wel gaan doen, wat ik net heb aangegeven, is die monitoring op tweejaarlijkse wijze als het gaat om de soorten, en te kijken of onze maatregelen effect hebben. Dat is echt ... Als ik verder ga, dan wordt dat heel lastig. Ik kan me voorstellen dat we daar wellicht ... wat we natuurlijk wél doen, is in de normale P&C-cyclus ook onze projecten terugkoppelen: wat hebben we gedaan, waar is het geld aan uitgegeven, en hoe ziet dat eruit? Dus uiteindelijk zit daar nog wel een deel voor u in als toetsing en controle. De VVD vraagt om een reflectie met andere beleidsplannen. Ja, die is er natuurlijk geweest, want het is heel leuk dat ik zeg ik wil op kruisingen bijvoorbeeld de bomen helemaal tot vooraan hebben. Er zit ook een verkeersveiligheid factor in, dus daar wordt zeker naar gekeken. Hoe gaan we om met zwerfafval? Ja, zwerfafval hebben we eigenlijk beleid voor, dat moet dus ook op dezelfde wijze in de in de nieuwe projecten, nieuwe delen meegenomen worden. Dat vraagt ook om werk: zwerfafval is uiteindelijk nog steeds gedrag van onze inwoners. We hebben gelukkig 250 ongeveer vrijwilligers al bij de zwerfafvalbrigade. Zonder die mensen kan ik het echt niet doen. Ben ik ontzettend blij mee. Want er ligt heel veel. En met het maaibeeld wat wij hebben is het ... Wil je wel zorgen dat je dat niet allemaal kapot maakt. Dus daar zit best wel veel werk in, maar dat wordt zeker naar gekeken. Water en klimaatadaptatie. Onderdelen die direct meegenomen worden ook, op moment dat wij die 3-30-300, onderdeel daarvan is het verhelpen van hittestress. Dat is iets wat klimaatadaptatie uiteindelijk ... een onderdeel van de klimaatadaptatie. Dus ja, er wordt echt breed gekeken naar ander beleid: wat is nou het invloed daarop, en past het binnen die projecten? En kunnen we dat effectief doen? Nou Beter voor Rijswijk heeft nog een vraag gesteld over het gissen, of dat toegankelijk is. Ja, dus dat wordt binnenkort helemaal toegankelijk. Ik heb nog twee pagina's. D66 heb ik gehad. Kwantiteit, nieuw groen ... Ja dat is lastig. Versterken van de parken doen we momenteel wel hè. Dus op moment dat we in parken met de landgoederenzone of het Wilhelminapark, daar wordt dat ook daadwerkelijk gezocht naar versterking binnen de projecten die we daar draaien. En meer groen is zoals ik al zei: het toevoegen van bijvoorbeeld het groene op het Bogaardplein, op die manier kun je een stad ook zeker vergroenen. En op moment dat je in de Bogaard - wat natuurlijk een zeer versteend gebied is – als eis opneemt bij de bebouwing dat je groendaken toevoegt, dan voeg je ook daadwerkelijk groen toe. Wat er nu niet is. Dus dat nemen we wel degelijk mee. De doelsoorten vraagt u om. Ja, daar staan natuurlijk een aantal soorten wel genoemd. En uiteindelijk de rapportage die eerder ook een keer wat gezegd heeft over doelsoorten in de omgeving ... ook in Pasgeld wordt daar ook in meegenomen. En welke dieren exact ... zijn een aantal zijn al voorbijgekomen, de Ransuil, nog een aantal ... Ik heb ze niet helemaal direct scherp. Zoals ik zei, ik ben geen expert. Het zijn wel in ieder geval doelsoorten die in Zuid-Holland daadwerkelijk ook in dit biotoop, in deze stad, en in deze omgeving horen. Die hier een plaats hebben. We gaan geen exoten faciliteren, zoals u zult begrijpen. Even kijken hoor. Wijkpark en buurtgroen worden vragen over gesteld. Wat is dat dan precies? Die worden aangegeven op de recreatiestructuren die ook in het plan zitten. Dus de wijkparkjes en de grotere eenheden, zoals Hofrust, Cromvlietpark, Huis te Hoorn park. In buurtgroen zijn de kleinere groenblokken die je in de buurt hebt, dus tussen ... waar je even kort kan verblijven, waar een bankje staat. Maar wat niet direct een parkfunctie heeft. Waar je een rondje zou kunnen lopen. Meedenken over doelsoorten door Raad en het groene netwerk ... Ook het maatschappelijk netwerk, groene netwerk, is al heel erg betrokken. We hebben niet voor niets PlatformGroen hier ook bij betrokken, die echt heel positief waren over dit plan. Dat sterkt mij ook in het feit dat we ook op dat vlak wel degelijk de goede stap gezet hebben. Even kijken hoor. Ik krijg nog even het antwoord binnen dat het beleidsplan is zelf bindend, net als de omgevingsvisie, en afdwingbare regels kunnen worden vastgelegd via het omgevingsplan. Dus dat had ik moeten weten, want we hebben net vanochtend ook het omgevingsplan, de basisregels daarvan besproken. Maar inderdaad, in de omgevingsplannen wordt daar uiteindelijk in principe afdwingbare regels opgenomen. Even zien, heb ik dan het meeste denk ik ...

De voorzitter: Wethouder Wit? De heer Stam wil u even onderbreken.

De heer Stam: Ja, dan ga ik toch vragen ... Maar dan ben ik dus benieuwd waarom er dan bij kanttekeningen staat wat dat dit betekent dat het geactualiseerde groenbeleid rechtskracht heeft na vaststelling. Misschien kunt u daar dan iets over zeggen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ja. Ik was al bang dat dit zou gebeuren, maar ik ga mezelf in een juridisch wespennest steken waar ik echt geen kennis van heb. Dus ik denk dat ik het hierbij laat. Ik ga hier schriftelijk even over terugkoppelen. Even zien. Ik denk dat ik het meeste wel gehad heb, en anders dan moeten we maar even in tweede termijn kijken of er nog vragen zijn die ik niet behandeld heb, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Zoghbi, u wilt wethouder Wit onderbreken? Of aan uw tweede termijn beginnen?

De heer Zoghbi: Nee, onderbreken.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Zoghbi: Het verschil tussen een wijkpark en buurtgroen.

De heer Wit: Die heb ik wel beantwoord maar ik wil nog wel even herhalen. Wijkparken zijn de grotere in eenheden, zoals Hofrust, Cromvliet, en Huis te Hoorn park bijvoorbeeld. En de buurtgroen zijn de kleinere groen blokken tussen de woningen. Echt niet direct als park te zien, maar meer als een groengebiedje wat een natuurwaarde heeft, maar wat niet direct voor recreatie of verblijf bedoeld is.

De voorzitter: Oké. Dank u wel, wethouder Wit. Is er behoefte aan de tweede termijn, mijnheer Stam. Ja? Gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter en ook dank aan de wethouder voor de behoorlijk volledige beantwoording wat mij betreft. Er zijn denk ik nog twee puntjes over waar ik op in zou willen gaan. Ik begrijp de redenatie achter het niet stellen van concrete doelen. Dus eigenlijk is mijn vraag dan wat meer persoonlijk: bent u ervan overtuigd dat - ook al dat we niet meten, dat dit dat dit plan eigenlijk ervoor zorgt dat de natuur kwantitatief - en dan met name de natuur, heb ik het met name over bomen - niet afneemt, ieder geval in de komende periode. Want daar zijn dan denk ik de zorgen over. Als we geen concrete doelstellingen gaan afspreken met elkaar. Hoe zorgen we er dan voor dat in ieder geval de natuur niet terugloopt? Dat moeten we denk ik met zijn allen sowieso voorkomen. Maar mijn vraag is dan eigenlijk meer persoonlijk: heeft u daar dan vertrouwen in dat dit plan, en de 3-30-300-regel, dat we daar dan vanuit kunnen gaan? Om het zo te zeggen. Ook dank u wel voor het voor beantwoorden van de vraag over de wandelpaden, dat u dat opneemt met de coöperaties. Mijn vraag is of dit dan ook opgenomen wordt in een die voortgangsrapportage die tweejaarlijks naar de Raad gaat. Of wanneer wordt de Raad hier nader over geïnformeerd? Of dit mogelijk is. Moet de Raad hier nog een besluit over nemen? Dat zouden de vragen zijn die ik daar nog over heb. Tot zover voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Mijnheer Bruin.

De heer Bruin: Dank u wel voorzitter, dank u wel voor de beantwoording. U gaf als antwoord op het onderhoud wat aan het groen momenteel gedaan wordt: als we daar een impuls aan geven van als er meer bij moet met die impuls, dan gaan we dat doen. Maar ik heb dan wel een vervolgvraag hierop, want bent u dan wel bekend met de problemen in de binnentuin van de Frans Halskade? En langs de nieuwbouwwoningen op de *Huis te Landelaan* waar bomen echt gewoon balkons op groeien, en daar waar echt aan de ene kant van de

straat wel onderhoud gepleegd wordt, en aan de andere kant van de straat werkelijk niets. En wat betreft de scholekster waar ik even aan refereerde: mooi dat dat bij de nieuwbouwprojecten meegenomen wordt, maar er zijn ook tal van verduurzamingsprojecten in de stad gaande waar de grintdaken dus gewoon verdwijnen voor bitumdaken. En dit zijn vooral de wijken die in de wijk achter u liggen. En daar waar echt een aantal van u ... op de foto ... daar een tal van koppeltje scholeksters waren en die dus gewoon verdwenen zijn. Dat was mijn tweede termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bruin. Mijnheer Loof? Dank u wel mijnheer Loof. Mijnheer Cupedo? Nee? Mijnheer Dolmans, gaat uw gang.

De heer Dolmans: Graag, voorzitter. Allereerst bedankt voor de inderdaad uitgebreide beantwoording. Dat geeft beter inzicht. Van mijn kant wel nog een paar vragen en opmerkingen. U geeft aan dat in die 3-30-300 doelstelling, we op de drie en de driehonderd eigenlijk er al op zitten. Dan ben ik heel cynisch en dan zeg ik: hebben we daarop weinig ambitie, om dat niet nog beter te maken. Maar op de dertig procent schaduw door bomen zegt u eigenlijk van: we formuleren die ambitie nu wel, maar dat gaan we niet halen. En daar heb ik toch wel een beetje moeite mee, om in een in een Groenbeleidsplan dingen op te schrijven waarvan we aan de ene kant zeggen: die hebben we al behaald, dus dat is eigenlijk geen ambitie meer, en aan de andere kant een ambitie te formuleren waarvan u zegt van die gaan we niet halen. Ik weet niet of u het zo bedoeld heeft, maar als dat zo mag zijn dan denk ik dat we daar toch iets anders neer moeten zetten. En dan maar met iets minder mooie ronde getallen, maar wel realistisch en nog steeds ambitieus. Overigens denk ik ook dat je prima boomkruinen kunt meten. Daar zijn ook voorbeelden van. Dus in die zin kun je ook heel goed meten of je die dertig procent schaduwwerking of je die haalt. Door middel van het meten van de boomkruinen. U zegt van natuurwaarde is niet in cijfers te vatten. En ja ook daar heb ik echt moeite mee, want natuurlijk zijn er wel kengetallen te formuleren waarin je natuurwaarde kunt weergeven. Of er in ieder geval beter inzicht op kunt krijgen. En ik denk dat het heel belangrijk is om die kengetallen te formuleren. Zodat we inderdaad elke twee jaar tegenover die kengetallen kunnen evalueren. En dan begrijp ik heel goed dat het niet zo is dat op het moment dat je één getalletje niet haalt, dat meteen dan het beleid mislukt is, maar het geeft wel inzicht in hoeverre je ambities bereikt. En dat zal misschien wat ingewikkelder zijn dan één boom per inwoner. Dat begrijp ik ook. Maar nogmaals: ik denk dat er echt heel veel voorbeelden zijn van kengetallen die inzicht geven in natuurwaarden en de ontwikkeling van natuurwaarden. Nog even terugkomend op de 3-30-300. Juridisch niet afdwingbaar, maar natuurlijk wel in toekomstige plannen ontwikkelplannen op te nemen. En ook dat zouden we iets explicieter kunnen formuleren, dat bij toekomstige ontwikkelingen, en - u gaf het zelf al aan - bij omgevingsplannen. We dat gewoon als randvoorwaarde als kader aan het college mee zouden kunnen geven. Dat daar zou u iets explicieter over kunnen zijn. Even kijken hoor. Over de monitoring. We hebben daar regelmatig discussie over gehad. U geeft aan van de monitoring op sleutel- en icoonsorten zegt niet alles, maar het geeft wel inzicht. Dat ben ik met u eens. Dus ik vind ook nog steeds dat we het absoluut wel moeten doen. En ik ben blij dat u in ieder geval ook heel expliciet maakt dat we gaan monitoren, of in ieder geval, de ontwikkelingen wat betreft ... Ik noem het even de ecologische structuur of voorzieningen, of hoe je het ook wil noemen, dat we dat ook tastbaar gaan maken. U geeft aan van er is geen geld in toekomstige begrotingen. Ja, dat is wel een kwestie van keuzes maken. Ik bedoel voor alle duidelijkheid. Ik denk dat het in ieder geval goed zou zijn om in dit beleidsplan op te nemen dat we expliciet eisen stellen bij ontwikkelingen, dat er geld wordt vrijgemaakt voor de groenambities. En dat kan die 3-30-300 zijn, dat bij de ontwikkeling dat niet alleen als eis wordt gesteld, van wij willen in dat gebied dat u daaraan voldoet. Maar dat ook de ontwikkelaar daar een bijdrage aan levert, zodat we dat ook gefinancierd krijgen. U gaf zelf ...

De voorzitter: Mijnheer Dolmans, u heeft een onderbreking van de heer Loof. Mijnheer Loof, gaat uw gang.

De heer Loof: Dank, voorzitter, op het laatste punt wat de heer Dolmans zei. En als dat het gevolg heeft dat de ontwikkelaar zegt: oké, prima, maar dan gaat ook de huizenprijs omhoog. Wat zou dan uw antwoord zijn?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. De heer Dolmans.

De heer Dolmans: Dan zou mijn antwoord zijn ... en ik begrijp de balans die de heer Loof aangeeft, en je kunt ook niet oneindig de grondprijs maar blijven verhogen. Absoluut. Maar daar komt ook een kwalitatief goede leefomgeving voor terug. Dus ik denk dat je die balans moet zoeken, maar ik denk dat het groene, goede leefomgeving zich ook weer vertaalt in de verkoopbaarheid van woningen. Maar ik begrijp de opmerking. Nou ja laatste punt denk ik, of één en laatste punt, u geeft aan ... lastig om met andere gemeentes te komen tot gezamenlijke monitoring. Maar u gaf zelf al de voorzet. Inderdaad met Hollandse Duinen of met de vliegzones, zou dat toch wel te realiseren moeten zijn? En ik zou het heel erg goed vinden als het college daarop wil inzetten. Dan mijn laatste opmerkende punt is dat dat ik echt denk dat de basis prima is. Maar wat mij betreft, gaan we nog wel even kijken of we de kaders verder kunnen versterken en concretiseren. En de concrete vraag daarbij is: in hoeverre zou het college nog een uitvoeringsbesluit op basis van dit plan kunnen nemen, waarin ze een aantal kengetallen concretiseert, zodat we later daar ook een goede evaluatie tegen kunnen doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dolmans. Mijnheer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Ja, dank u wel, voorzitter. Bedankt voor de uitgebreide beantwoording. Ik kan me aansluiten bij de opmerking over de ambities die door collega van D66 benoemd. Wij zijn benieuwd naar de beantwoording hierover. Ook vinden wij dat er in een document als deze kerngetallen moeten staan, dus ook hier willen we graag de beantwoording afwachten, en ook kijken of we hier nog iets mee kunnen doen. En daarna zijn we benieuwd naar de schriftelijke reacties over de juridische vraag van ChristenUnie over de rechtskracht van dit document. En voor nu geen verdere vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoghbi. Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw De Bruijn: Dank u wel, voorzitter, en ook dank aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen. Nog één vraag over die natuurwaardenkaart in de natuurtypes. Want zoals wij kunnen lezen, worden deze nog opgesteld of uitgewerkt. Deze zullen uiterst belangrijk zijn voor de kwalitatieve eisen voor stadsnatuur. Op welke manier worden inwoners en maatschappelijke organisaties betrokken bij het opstellen van de natuurwaardenkaart en de natuurtypes, en welke rol krijgt de Raad in de besluitvorming bij het vormgeven en toetsen ervan? Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw De Bruijn. Mijnheer Van der Veer, gaat uw gang.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter, bedankt voor de uitgebreide beantwoording. Volgens mij is alleen de vraag - tenzij ik het gemist heb, of in een andere vorm - over het versleten groen niet beantwoord.

De voorzitter: Dankuwel, mijnheer Van der Veer. Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor de beantwoording. De laatste vraag betrof toch de bomen die onderhoud behoeven, of die te kampen hebben met achterstallig onderhoud. En dan ook in lijn met de collega van Rijswijks belang, die ook met feiten of voorbeelden kwam. En ik heb ook een tal van voorbeelden in de stad, waarbij een vergroening plaatsvindt die niet wenselijk is. Maar u geeft ook tussen lippen door dat het onderhoud gestaag doorgaat, maar tegelijkertijd geeft u aan dat er budgetten moeilijk bereikbaar zullen zijn straks. Hoe gaat u hiermee om gaan? Gaan wij ... Natuurlijk is biodiversiteit, flora en fauna is heel belangrijk. Vergroening in de stad is heel belangrijk. Maar koppelen aan onderhoud is nog belangrijker, zodat je ook doeltreffend, en het nodige rendement gebruik van kan maken van de groen. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Wethouder Wit, gaat uw gang voor de tweede termijn.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. En ik begin even met de heer El Majjaoui, want inderdaad, ik had niet al zijn vragen beantwoord. Excuses daarvoor. De meeste vragen die u stelt gaan over beheer. En beheer is natuurlijk wel heel belangrijk, want het is uiteindelijk hoe wij de biodiversiteit en ook de ecologische verbindingen op een goede wijze hun werk laten doen. En onze stad ook gezond houden. Maar de vraag over bomen die u stelt, over hoe gaan we daarmee om in het onderhoud? In principe hebben wij heel duidelijk ... onze bomen worden één keer per drie jaar gewoon geïnspecteerd. En maatregelen die daaruit komen, aanbevolen maatregelen zoals snoeien, die voeren we dan dus ook uit. Vormbomen, of bijvoorbeeld Leibomen of Knotbomen, u ziet ze wel hier in de Bomenbuurt ook, die worden nog planmatig ook één, twee, of zelfs één keer per twee jaar of één keer per drie jaar, worden die ook gesnoeid. En doden en zieke bomen worden vervangen. Maar we gaan geen bomen kappen of snoeien omdat er klachten zijn over schaduwwerking of over plakkende lui die eruit valt. Dat is vervelend, dat snap ik, dat sommige mensen dat vervelend vinden. Maar het is wel onderdeel van de biodiversiteit ... die Lindes hebben nou eenmaal plakspul wat eruit komt ... Als ik het goed zeg zijn dat Lindes, moet ik eventjes naar rechts kijken. Het feit is dat wij dus beheer uitvoeren op de wijze waarop we het nu doen, en ook verwachten in de toekomst gewoon op dezelfde wijze kunnen doorzetten. Dat is het beheer wat u op 1 januari tweede ... op 1 januari 2000...

De voorzitter: Wethouder Wit? De heer Bruin onderbreekt u, momentje. Mijnheer Bruin, gaat uw gang.

De heer Bruin: Ja, dank u wel. Dus voorzitter, u zegt eigenlijk: de mensen, en de twee gebouwen die ik benoemde, ik vul even aan ... de twee mensen de twee gebouwen waar we het hier over hebben, die moeten de boom voor lief nemen, en we zijn aan het verduurzamen, we kopen een verduurzaamd huis en gaan uiteindelijk meer energie gebruiken, omdat ze eigenlijk 24 uur de lichten binnen aan moeten zetten.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bruin. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Nou nee, dat zeg ik niet. Bomen die voor woningen staan die worden ook periodiek gesnoeid en bijgewerkt. Wil alleen niet zeggen inderdaad dat wij een boom weghalen omdat het in een huis donker is. Als het in een huis ... Want dezelfde klacht krijg ik dan weer van de buurman die daarnaast woont omdat het te licht is. Dus nee, dat doen we niet

De voorzitter: Mijnheer Bruin, gaat uw gang.

De heer Bruin: En weet u de wettelijke afstand die tussen de boom en de gevel moet zitten, kunt u die mij vertellen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bruin. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Dat hangt ervan af of het een boom is die op gemeentegrond staan of niet op gemeentegrond staat, en wij zorgen ervoor dat bomen waarbij de takken boven de woning hangen of tegen de woning aanhangen, dat die bijgesnoeid worden. Dat is onderdeel van het snoeibeleid wat wij hebben. Maar als een boom door de jaren heen gegroeid is en daar ontstaan problemen met dicht bij de gevel komt, dan zal daar alleen snoei plaatsvinden en geen kap. Hetzelfde voor wortelopdruk, wat we trouwens geen wortelopdruk moeten noemen, bestratingsopdruk heb ik geleerd van de heer Cuppen, boomexpert. En uiteindelijk is dat iets wat onderdeel is van de ondergrond die wij op dat moment toen die boom geplant werd, niet goed genoeg hebben voorbereid. Waardoor die wortels omhoog moeten. Dat is beheer, betekent dat we de groenvakken moeten vergroten, betekent soms dat daardoor de stoep wat kleiner wordt. We hebben toegankelijkheidseisen waar we aan moeten voldoen. Daar proberen we zoveel mogelijk in te schipperen. De bomen die in het verleden gepland zijn, in de jaren zestig, zijn niet altijd de bomen die we nu zouden planten. Nu zien we ook in dat op sommige plekken we andere bomen moeten planten, omdat het anders voor

overlast zou kunnen zorgen. Maar het is wel de vraag wat vindt u overlast? Iedereen zit daar anders in. Als het straks gemiddeld elke zomer 32 graden is, kan ik op een briefje geven dat iemand die schaduw in zijn woning heeft, daar heel blij mee is. Maar anders dan moet hij actief gaan koelen, en dan heeft hij nog een veel hogere energierekening. Kan natuurlijk ook gaan isoleren. Ik hoop dat ik daarmee in ieder geval uw vraag beantwoord heb. En ook de vragen van Partij van Gelijkwaardigheid & rechtvaardigheid, ik denk de meeste vraag die u gesteld heeft, heb ik beantwoord. Het gaat echt over beheer. Beheer is vastgelegd in beleid dat we hebben. En als wij nieuwe stukken groen toevoegen zoals straks Pasgeld Oost, Pasgeld West, dan zal daar en ook beheerbudget bij moeten. Tweede termijn ChristenUnie: heb ik vertrouwen in dat kwantitatief en kwalitatief niet afneemt in Rijswijk met dit plan? Ja. Volmondig ja. Dat is echt ... dit plan wat er nu ligt, zorgt ervoor dat wij in onze ontwikkelingen in de projecten die we zelf doen, de vinger aan de pols houden en ervoor zorgen dat we verbetering realiseren. Is dat makkelijk, nee, want er zijn wel degelijk discussies die je hebt over samen inderdaad ... de vraag is ook met ontwikkelaars, wat ga je precies uitvoeren, en wat blijft uiteindelijk over? Wij nemen hele duidelijke afspraken ook op in de anterieure overeenkomst met ontwikkelaars over vergroening. Dat doen we ook over waterberging bijvoorbeeld, hemelwater bergingsverordening hebben we ook, dus dat zijn allemaal dingen die meehelpen om onze stad leefbaar en groen te houden. Dus ik heb daar absoluut vertrouwen in. En ik zal daar ook de vinger aan de pols houden. De projecten die bij mij langskomen, zullen we ook controleren. Ik zit niet voor niks morgen met de projectleider van Te Werve Oost om daar kritisch nog eens te kijken: hoe gaan we dat nou op een goede manier borgen? En dat zijn niet altijd - zeker niet met externe partijen - de meest fantastisch leuke gesprekken, maar die moet ik wel voeren. En dat zal ik ook zeker blijven doen. En de wandelpaden: hoe gaan we ... monitoren we dit jaar? Daar kan ik nu niet een antwoord op geven. Ik moet daar gewoon eerst nog gesprek voeren überhaupt, met de corporaties. Want ik kan dat hier wel heel mooi zeggen - misschien zitten ze wel te denken van nou ik weet niet waar die wethouder het over heeft - maar we hebben wel de intentieverklaring voor een gezonde en natuurlijke leefomgeving, met de corporaties en met de hoogheemraadschap ondertekend. Daar verwacht ik dan ook wat van terug. Wat wij doen in onze openbare ruimte, daar verwacht ik ook wat van terug wat zij doen in hun binnentuin. Moeten we dat gesprek voeren en moet ik dat blijven voeren? Moeten we dat opnemen bijvoorbeeld in de prestatie-eisen die we met de corporaties vastleggen. Er zijn nog stappen te zetten, maar het is wel onderdeel van het hele proces, het hele traject om Rijswijk leefbaar te houden en wellicht ... en leefbaarder te maken.

De voorzitter: Wethouder Wit? Mijnheer Stam wil u interromperen. Momentje.

De heer Stam: Voorzitter, dank u wel. Als ik daar nog een vraag over mag stellen. Op welke manier kunnen we daar dan wel vinger aan de pols houden, ook als raad, hoe dat gaat. Kunt u daar dan nog ... daarom vroeg ik of het meegenomen kan worden in de voortgangsrapportages. Want ik begrijp dat dat inderdaad nog werk vereist. Maar voor ons als ChristenUnie is het een belangrijk punt. Dus eigenlijk willen we wel graag weten hoe dat dan gaat over bijvoorbeeld een jaar. Dus dat is eigenlijk de achtergrond van mijn vraag. Maar als u zegt van: dat kan op andere manieren dat we dat laten weten, of iets dergelijks, dan sta ik daar ook voor open.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ja. Ik zit me even af te pellen hoe we dat op een goede manier zouden kunnen doen. Kijk, in principe, wat ik kan doen: we hebben die intentieovereenkomst getekend met de corporaties en met het hoogheemraadschap. Ik vind het sowieso tijd dat we gewoon een keertje weer om tafel gaan zitten om te kijken van welke stappen hebben we nou genomen, en hoe zitten we daar nu in? Wellicht wat ik dan kan doen is aan hen vragen hoe gaan we dan ook dit bestendigen? Is de vraag of zij daar direct mee willen gaan, maar daar kan ik u wel over rapporteren in een raadsinformatiebrief als ik denk dat dat verstandig is. Ook eigenlijk wel mijn wens om dat op een goede manier een keer structureel aan te pakken. Dan de vraag van D66. U zegt: het één gaan we niet halen, en de ander is een ambitie, de ene hebben we al gehaald en de andere is een ambitie die we niet gaan halen. Dat is niet wat ik ... Dan heb ik het echt niet goed gezegd. Excuses daarvoor.

Natuurlijk is het een ambitie, het is een stevige ambitie, ook die dertig procent, maar het is wel een ambitie waarvoor we gaan. Alleen ik kan het niet ... het heeft tijd nodig. Op moment dat je een nieuwe wijk aanlegt, dan haal je die dertig procent niet op moment dat je de bomen geplant hebt. Daar gaat echt wel een aantal jaren overheen, en dat bedoel ik daarmee te zeggen. En die drie en driehonderd, die halen we nog niet overal. Wat ik net zei: Plaspoelpolder, haal je hem niet. En er zijn nog wel een aantal andere plekken waar we ook nog wat te doen hebben. Dus laten we alsjeblieft daar dan op inzetten om het daar ook te bereiken, en de plekken waar we het wel hebben koesteren, en versterken waar mogelijk. Ik denk dat dat de wijze is waarop ook dit beleidsplan is ingestoken. Dus ik hoop dat ik daarmee iets meer kon voorgeven, wat ik met blijkbaar mijn vorige uitspraken niet goed geland zijn. Excuses. Ja, die dertig procent ... je kan dat zeker meten, absoluut. Ik weet dat je kroonoppervlak kan meten. Wij weten ook veel over onze bomen, en hoe groot ze zijn, en stamdiameters, noem maar op. Hebben we echt inzichtelijk, we hebben heel veel informatie over onze bomen inzichtelijk, da's die groene hub, die ook ergens komende maanden - ik weet niet de exacte datum, maar live gaat - waarin ook al deze informatie beschikbaar is. Ik weet niet uit mijn hoofd of het kroonoppervlak daarin staat. Maar goed, daar kan ik in ieder geval eens een keer met beheer opnemen hoe we daarmee omgaan. Want feitelijk al die informatie is voor ons niet alleen van belang voor de monitoring, maar ook voor de uitvoering van onze beheerplannen. U zegt dat ik zeg natuurwaarde is niet in cijfers uit te zetten. Ja, het is natuurlijk wel in cijfers uit te zetten, dat begrijp ik, dat het in cijfers uit is te zetten. Maar de vraag is wel - en dat blijft toch ook ... u zegt die zegt die cijfers die wil ik dan ook heel graag zien. Ik denk dat als je echt sec op dat soort cijfers gaat sturen, dat je voorbijschiet aan het doel wat je wil. En dat is namelijk het versterken van die ecologische verbinding, het versterken van de groenstructuren die we hebben. Dus ik vind het heel lastig want ... zoals de inspreker net terecht ook al aangaf - die boom per inwoner en die zeventig vierkante meter openbaar groen per huishouden - met de ontwikkelingen in Rijswijk die we hebben, is dat niet gehaald. Kunnen we duidelijk over zijn denk ik. En het is denk ik ook niet verstandig om nou zo'n eis er weer in te nemen. Ik wil veel meer kijken: als u ... ik hoop dat u daar mee in kunt stemmen, naar hoe gaan we nou ...

De voorzitter: Wethouder Wit? Ik zie een interruptie van mijnheer Dolmans.

De heer Wit: Ja, nu is de vraag natuurlijk wat ik ook wil zeggen ... nee. Wat mijn idee, in ieder geval het idee van het college met dit Groenbeleidsplan is dat waar je voor zorgt dat we versterking bieden op de plekken waar het nodig is, en dat we de kaders meegeven hoe ontwikkelaars en projectleiders met groen om moeten gaan. Dus hoe zij binnen hun projecten de kentallen die er wel in staan, die 3-30-300, op een goede manier opnemen. Aanvullend daaraan zijn wij bijvoorbeeld nu, zoals ook in die raadsinformatiebrief staat, echt eisen aan het vastleggen in ontwikkelingen die we ook echt daadwerkelijk als onderdeel van het biodiversiteit en een ecologisch systeem van Rijswijk buiten moeten willen opnemen. Dat is de wijze waarop ik graag wil werken. Dan weet ik ook: met de ontwikkelaar kan ik duidelijk afspraken maken, en we hebben eisen opgenomen in ... of in ieder geval randvoorwaarden opgenomen in dit beleid, die naar mijn mening een versterking bieden over de komende jaren met die ... nou ja, toch monitoring van die doelsoorten op de wijze waarop ik net heb geschetst. Dat we ook daarmee ... een garantie hebben we natuurlijk nooit, maar wel een middel bieden omdat op een goede manier in de uitvoering te brengen.

De voorzitter: Mijnheer Dolmans, gaat uw gang.

De heer Dolmans: Dank u wel, voorzitter, bedankt voor het afmaken van de zin. Kijk, ik begrijp ... Het is een beetje hinken op twee gedachten. Want aan de ene kant zeggen we nu wel 3-30-300, dat is dan een kengetal waarop we gaan meten, maar andere kerngetallen ja die zeggen niet zoveel. Ik ben het daar niet mee eens. Ik denk dat je ... en ik zeg niet dat je een kengetal moet hebben, want dat zegt inderdaad niet zoveel. En het gaat er ook niet om dat je heel hard zegt: op moment dat je kengetallen formuleert, moet er ten opzichte van elk van die kengetallen en ambitie staan. Maar als je wil gaan evalueren elke twee jaar, van waar staan we, dan zou ik toch wel een reeks van indicatoren - noem dat maar zo - willen hebben, waarop je die evaluatie kunt

doen. En nu is het wel heel erg soft, want je zegt van we hebben we geven kaders mee. Maar ik weet niet hoe wij gaan meten, wat de ontwikkeling is ten opzichte van die kaders. Dus ik zou er toch echt heel hard voor willen pleiten dat daarnaar wordt gekeken, dat er een aantal indicatoren worden bepaald ten opzichte waarvan we elke twee jaar een terugkoppeling kijken van hoe ontwikkelen en hoe staan we in Rijswijk ten opzichte van het Groenbeleidsplan en hoe ontwikkelen dingen zich?

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Dolmans. Mijnheer Wit.

De heer Wit: Ja, we hebben ook een duurzaamheidsmonitor met de Raad afgesproken, waarin wij tweejaarlijks terugkoppelen. We hebben onlangs vorig jaar daarvan de eerste presentatie gehad, waarin we tweejaarlijks ook alle kengetallen ook terugkoppelen. Groen zat daar nog niet op een goede wijze in. Wat ik wel kan doen - en dat was ook mijn bedoeling in die duurzaamheidsmonitor - om daarin ook de bomenaantallen die we planten, en die we weghalen, et cetera, de vierkante meters plantvakken, et cetera, om die ... hebben we in principe beschikbaar binnen die beheersystemen vanuit *ORD*, vanuit onze Werf, dat we die daarin op die manier ook monitoren of opnemen, en daarin dan kijken: is die verbetering die we beogen met beleidsplan, komt die daar ook in terug. Zien we dat ook terug. Dan hebben we toch al wel best wel wat informatie beschikbaar als u dat bedoelt. Hier ... we weten hoeveel bomen we ... niet exact in het bos, dat zal ik wel eerlijk in zijn. Maar wel in ons stedelijk gebied, weten wij wel welke bomen waar staan, wat voor bomen het zijn, dus we weten eigenlijk heel goed ... ook exact hoeveel bomen we bij planten, hoeveel bomen we weghalen, waarom we ze weghalen. Dus al die informatie is beschikbaar. Ik denk als we daar de goede informatie uithalen en presenteren in die duurzaamheidsmonitor die we toch al hebben, denk ik dat ik heel dicht in de buurt kom van hetgeen u mij vraagt. Even kijken, monitoring tastbaarder maken ... dat heb ik dan net gezegd. Geld is een bewuste ... ja, geld is een bewuste keuze. Dat klopt. Daar heeft u helemaal gelijk in, en ik zou met alle plezier zeggen we gaan toch extra geld steken om de groenstructuren in Rijswijk te versterken. Nog meer vanuit een investeringsagenda zeg maar op groen. Ik denk niet dat dit momenteel opportuun is. We hebben een grote uitdaging liggen voor de komende jaren. Ik ga er heel hard voor vechten om in de projecten in ieder geval op goede wijze de eisen op te nemen over wat wij aan groen wensen, en wat we willen zien. En dat doen we dus al met dat rapport, wat ik echt aanraad om even te lezen. En op die manier denk ik dat we daarmee echt het maximale behaald hebben wat we kunnen doen. Dus binnen de projecten die nu lopen, binnen de ontwikkelingen, op zo goed mogelijke wijze het groen toevoegen. Extra geld naar groenontwikkeling is een ambitie die ik zeker heb, maar die ik momenteel gewoon echt niet kan hardmaken. En waar ik ook echt mijn wethouder financiën niet direct nu mee ga lastigvallen, want die heeft nog een andere opgave. Maar ik heb uw pleidooi gehoord. En waar mogelijk ...

De voorzitter: Wethouder Wit? De heer Dolmans ...

De heer Dolmans: Ja, ik ga toch wel het politieke statement maken dat volgens D66, bij de stedelijke ontwikkeling die wij doormaken, die investeringen ook buiten projecten echt wel gedaan moet worden. Ik bedoel, het is ook elke keer een keuze maken tussen sociaal domein en fysiek domein. En ik leg me niet zomaar erbij neer van het kan niet, dus we zullen hier bij de begrotingsbehandeling wel op terugkomen.

De voorzitter: Dankuwel mijnheer Dolmans. Mijnheer Wit.

De heer Wit: Ja, en ik blijf natuurlijk wel zeggen ... projecten die wij uitvoeren, daarvoor komt zeker wel groen terug in de projecten die wij bijvoorbeeld met riolen ... waar dan ook, als bomen ... er komen bomen terug, er komt groen terug. Op de Lindenlaan komt meer groen terug dan er stond. Dus wel degelijk is het op die manier wel opgenomen in onze projecten, en maken we daar geld voor vrij. Het is natuurlijk niet zo dat ...

De voorzitter: Wethouder Wit? De heer Loof. Mijnheer Loof, gaat uw gang.

De heer Loof: Ja, dank, voorzitter. Ik wil de wethouder hier ook even bij ondersteunen, want volgens mij lag er een heel mooi, duidelijk, zeer uitgebreid uitgewerkt kadernota, waarin een hele goede balans is gevonden tussen al deze verschillende aspecten. Dus ik zou wel willen waken inderdaad, en aansluiten bij wat de wethouder zegt om niet de wethouder financiën nu al met allerlei dingen om de oren te gaan slaan. Zeker aangezien die er niet is.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Loof. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, en ik ga hem ook niet om de oren slaan, maar ik ga hem ondertussen wel scherp houden als het aankomt op de groenambitie die wij in onze projecten terug willen zien. Oké, ik geloof dat ik nog een aantal vragen te gaan heb. Ja. U heeft mij gevraagd om een uitvoeringsbesluit op basis van dit plan ... nog voor de Raad ga ik daar denk ik niet mee uitkomen. Ik hoop alleen dat wat we net gezegd hebben dat dat voldoende is. Maar misschien ... dan moet u echt even preciseren hoe u dat precies ziet. Want ik kan daar niet voor nu in twee weken nog een uitvoeringsbesluit en een heel plan bij gaan maken hoe ik dat verder wil uitwerken.

De voorzitter: Mijnheer Dolmans, gaat uw gang.

De heer Dolmans: Nee, dat begrijp ik volkomen, dat je dat niet ... Dat zou ook niet gezond zijn als je dat in twee weken zo in elkaar kan flansen. Maar ik denk dat we wel in het Groenbeleidsplan een aantal aanknopingspunten moeten formuleren, waar op basis het college een nadere uitvoering kan doen. En een uitvoeringsbesluit is aan het college, dus hoeft ook niet in de Raad terug te komen.

De voorzitter: Dankuwel mijnheer Dolmans, mijnheer Wit.

De heer Wit: Prima. Ik denk wel ... mocht u daar een amendement in denken, dan kunnen we daar ... dan zou ik het op die manier willen voorstellen. Want ik kan het stuk nu niet meer aanpassen. Het ligt al voor ja. GroenLinks heeft nog vragen gesteld over kaarten en types en op welke manier worden de inwoners hierbij betrokken. De natuurwaardenkaarten worden momenteel samengesteld. En natuurtypes, daar wordt voor zover ... ik weet niet exact hoe de participatie omtrent daar is. En dat zal ik echt even bij u terug moeten komen. Ik heb in ieder geval wel de wens om PlatformGroen daarin mee te nemen, dat is een soort doorsnee ... Nou ja, niet helemaal doorsnee, maar in ieder geval wel een sterke vertegenwoordiging vanuit een groen, zeer actief onderdeel van onze samenleving. Maar exact heb ik even niet scherp. Het ...

De voorzitter: Wethouder Wit, mevrouw De Bruijn wil je interrumperen. Gaat uw gang, mevrouw De Bruijn.

Mevrouw De Bruijn: Naast maatschappelijke organisaties vroeg ik ook af welke rol de Raad krijgt in de besluitvorming, en het vormgeven en toetsen van die natuurwaardenkaart en de natuurtypes.

De voorzitter: Dankuwel mevrouw De Bruijn. Wethouder Wit.

De heer Wit: Ik moet ik even kijken of dat ... Ik weet eerlijk gezegd niet of dat een collegebesluit of een raadsbesluit zou zijn. Uw inzet is volgens mij om het een raadsbesluit te maken. Ik kan het in ieder geval ... de natuurwaardenkaarten worden wel met u gedeeld. Of dat via een raadsinformatiebrief is, dat zou natuurlijk ook kunnen, maar als ze opgesteld zijn dan zullen ze bedeed worden. Of dat een raadsbesluit of een raadsvoorstel wordt, heb ik momenteel niet scherp. Dan moet ik ook echt even bij u terugkomen. Even kijken. Het versleten groen daar kwam PvdA nog op. Ja. Wij hebben in principe op moment dat groen versleten is door de jaren heen. Het is natuurlijk best wel veel groen in de wijken, wat al best wel lang staat. Hebben we daar budget voor om dat in te boeten? Dan wil ik u wel ook meteen meegeven dat wij in januari bij de behandeling van het Groenbeheerplan honderdduizend euro hebben bezuinigd op het inboeten van onze

groenvlakken. Dus daar zit een hele grote uitdaging. Op moment dat wij groen niet meer levensvatbaar is en niet meer goed is, dan hebben we best wel een uitdaging omdat op een goede manier nu weer bij te planten. Dus dat is dat is wat het is. Dan denk ik dat ik alle vragen beantwoord heb, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dank u wel, wethouder Wit. Even kijken, hoor. Ik heb een aantal toezeggingen van u gehoord. In elk geval dat u schriftelijk terugkomt op de juridische vraag van de ChristenUnie. En u heeft toegezegd met een raadsinformatiebrief te komen over de - hoop dat ik het goed zeg - over de gesprekken met de coöperaties waarin een aantal dingen bestendigd moeten worden. En u heeft toegezegd om toe te voegen aan de duurzaamheidsmonitor groens, bomen, en groenvlakken en dergelijke om die daaraan toe te voegen, zodat de duurzaamheidsmonitor uitgebreid wordt. En u heeft naar aanleiding van de vraag van mevrouw de Bruijn, over de participatie van de maatschappelijke organisaties, toegezegd dat u daarop terugkomt. En u komt terug op haar vraag met betrekking of het een raadsbesluit of door het college afgehandeld kan worden. Volgens mij waren dat de toezegging ... Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Eventjes nog ter nuance over de gesprekken die ik met de corporatie ga voeren. Wij hebben die intentieverklaring ondertekend vorig jaar. Misschien nog wel weer anderhalf jaar geleden denk ik zelfs. Ik heb de duidelijke wens vanuit mijzelf en ook vanuit de vakafdelingen om toch ook eens goed met de corporatie te kijken: hoe kunnen we dat nou effectueren? Dus ik wil niet zeggen dat we direct de afspraken ... met een beleid daarover, maar ik wil wel op de agenda zetten dat we op goede wijze met hen het gesprek aan gaan: hoe zorgen we er nou voor dat we ook hun tuinen - en dan hebben we het over voortuinen, binnentuinen - op een goede manier meenemen in biodiversiteitsvergroting, maar ook eventuele toegankelijkheid voor inwoners. Dat is dat is waar het op neerkomt.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. En daarover komt u terug in een raadsinformatiebrief?

De heer Wit: Ja, correct.

De voorzitter: Helemaal duidelijk. En ik hoorde al het woord amendementen vallen, dus ik ga ervan uit dat dit als besprekstuk naar de raadsvergadering gaat. Dus dat doen we dan ook. Dan gaan we door naar het volgende raadsvoorstel. Ik vroeg me af: is er behoefte aan even een korte pauze, of zullen we gewoon doorgaan? Dan gaan we gewoon door.

11. Raadsvoorstel Herstelbesluit bestemmingsplan Urban Parks (RV 25-003)

De voorzitter: En dan is het agendapunt elf, dat is het raadsvoorstel Herstelbesluit bestemmingsplan Urban Parks. Wie mag ik daarvoor als eerste het woord geven? Wie staat er te springen? Mijnheer Loof, gaat uw gang.

De heer Loof: Dan bied ik me aan, dank, voorzitter. Helder raadsvoorstel, met ook een logische uitleg en conclusie, en voor meer juridisch zuiver bestemmingsplan tot gevolg. Wat ook positief is voor de positie van de gemeente bij een beroepsprocedure bij de Raad van State. En zodat iedereen helder en duidelijk is dat alles goed is gemotiveerd en uitgezocht, en daarom is het wat ons betreft een akkoordstuk.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Loof. Beter voor Rijswijk, mijnheer Braam. Gaat uw gang.

De heer Braam: Uitermate kort, wat ons betreft ook een akkoordstuk. Zou wel nog de vraag aan de wethouder via u willen stellen of er wellicht enig licht is als het gaat om de onderwerpen die bij de Raad van State behandeld worden. Uit de stukken die ik nu zie, lijkt het alsof Rijswijk er vol voor gaat, niks aan het handje.

Maar ik kan me zo voorstellen dat er misschien tussen neus en lippen door, toch het idee heeft dat wellicht een enkel puntje nog straks gecorrigeerd zou moeten worden. Al is dat niet zo dan hoort dat ook graag.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. D66, mijnheer Dolmans, gaat uw gang.

De heer Dolmans: Ik sluit mij helemaal aan bij de woorden van de heer Loof.

De voorzitter: Helemaal goed, dank u wel mijnheer Dolmans, mijnheer Zoghbi? Nee? Mevrouw De Bruijn? Mijnheer Van der Veer? Gaat uw gang.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Het is een logisch gevolg van de ontwikkelingen in dit gebied en wat ons betreft ook een akkoordstuk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer, mijnheer El Majjaoui? Gaat uw gang.

De heer El Majjaoui: Dank u, voorzitter, voor het woord. We hebben inderdaad een aantal vragen gesteld en die zijn ook uitgebreid beantwoord. Echter heb ik nog een aanvullende vraag voor wat betreft de woningen, want in fase twee wordt ernaar gestreefd om minder woningen te bouwen ten opzichte van de overige fasen. Wat waren de beweegredenen voor deze niet evenredige verdeling van de nog te bouwen woningen? Hoe is de verdeling van de woningen tot stand gekomen? En blijft deze keuze nog in stand, of zijn er ontwikkelingen gaande op basis van nieuwe inzichten om meer woningen toe te voegen uiteraard, rekening houdend met leefbaarheid aan parkeernormen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mijnheer Stam? Nee? Mevrouw Niesen, gaat uw gang.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Voor het eerst bij mij nog geen vragen, misschien in tweede termijn een aanvullende vraag. Ik wacht even antwoorden af, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Niesen. Dan hebben we iedereen gehad, dan gaan we ... Wethouder Van de Waart, gaat uw gang.

Mevrouw Van de Waart: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is inderdaad heel veel papier wat voor u ligt, maar eigenlijk is de aanpassing heel klein. Dat heeft u correct gezien. En dat is inderdaad naar aanleiding van het bezwaar wat gemaakt is bij Raad van State. Waarin inderdaad één constatering door onze juristen hebben gedaan wat wel een zinvolle aanvulling is. En om al vooruitgaand aan het proces te zorgen dat we minder ... dat we niet extra vertragingen oplopen, doen we deze aanpassing. U vraagt zich af: verwacht u nog meer aanpassingen? Kijk, ik kan geen uitspraak doen over de uitspraak die de Raad van State gaat doen, maar met deze aanpassing zien wij de zitting vol vertrouwen tegemoet. Moet ik eigenlijk via de voorzitter doen. Zien wij vol vertrouwen tegemoet. Het is overigens zo ... dat is misschien wel leuk om even toch in relatie tot de vraag van Beter voor Rijswijk te stellen: dit plan heeft u vastgesteld ten tijde waarin ook Harbourpark is vastgesteld, en die zijn beide tegelijk ook vrijgegeven, en hebben beide ook dezelfde zienswijze over bezwaar gemaakt bij de Raad van State. Daar is inmiddels een zakelijke oplossing tussen de eigenaren en de bezwaarmaker en eigenaren gevonden. Dus soms zit het ook zeg maar ... zit de oplossing ook gewoon in de markt zelf. Dus die kunnen binnenkort de vergunning aanvragen. En wij hopen eigenlijk nog dat ze voor de zomer gaan starten. Dat was even de eerste vraag. En we hadden inderdaad al wat vragen beantwoord, voorzitter, van PGR. En u vraagt over de verdeling en de woningstand van zaken. De kaders die we hierin vaststellen binnen de ontwikkelkader ... Ik kan hier gewoon niet op ingaan op dit moment. Want dat zijn onderwerpen en argumentaties die we gaan gebruiken bij de Raad van State. Dus wat ik eigenlijk wil vragen is: binnenkort krijgt u natuurlijk meer informatie over fase twee van mij, dat heb ik u toegezegd. Als u los van dit pand vragen

heeft over het aantal woningen in fase twee - en dus los van dit bestemmingsplan - dan bespreek ik dat met u graag. En u had ook een vraag over de parkeernorm. De afspraken die natuurlijk gemaakt zijn - maar die staan, heeft u ook zelf al vastgesteld - is dat het opgelost wordt op eigen grond. En daar heeft u mee ingestemd, en dat hebben wij niet veranderd in het bestemmingsplan. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Waart. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Iemand nog vragen? Nee. En deze gaat als akkoordstuk naar de Raad? Ja. Oké genoteerd, een akkoordstuk.

12. Vragenuur

a. 12.a Vragen BvR – Afvalbakken

b. 12.b Vragen WIJ.Rijswijk inzake strooibeleid

De voorzitter: Dan rest ons nog het vragenuur. Er zijn vragen gesteld door Beter voor Rijswijk over afvalbakken, en vragen van Wij. over het strooibeleid. Die zijn schriftelijk beantwoord, zijn deze vragen afdoende beantwoord of heeft u nog verdere vragen? Het blijft stil. O nee, toch niet. Mijnheer Zoghbi, gaat uw gang.

De heer Zoghbi: Ja, voorzitter bedankt, ik wil. De vragen zijn beantwoord. Er was inderdaad op die dag niet gestrooid, maar ik zou de wethouder wel even willen meenemen in wat ik heb ervaren op die dag. Het was heel glad, het was ... dat waren belangrijke kruispunten. Waar veel fietsers overheen gingen. En in de beantwoording staat dat om half tien pas advies is gemeld dat er enkele locaties glad waren geweest. Op één locatie waren er al twee ambulances geweest. Dus ik zou eigenlijk het signaal willen afgeven dat ... ik stond daar met een gewonde vrouw, bloedende, drie fietsers glijden uit. Op een gegeven moment ben je aan het waarschuwen van jongens, stop met fietsen, want dit is eigenlijk niet te doen. Er is al een ambulance geweest op dezelfde locatie. We lopen met de vrouw naar de huisartsenpost en er gaat er nog eentje neer en die blijft liggen. Dus opnieuw een ambulance. Dus in zulke situaties: wat kan er dan gedaan worden op het moment dat er niet gestrooid is, wel glad is? En er een soort crisis ontstaat. Hoe kan dat geëscaleerd worden?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoghbi. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ik begrijp ik exact wat u bedoelt. Ik ben namelijk zelf ongeveer dertig meter van mijn huis, platgezegd, snoeihard op mijn plaat gegaan. Dus ik heb ook het ijs zien liggen, op een plek waar we dat normaal niet zien. En dat is echt heel vervelend, want ik heb daarna inderdaad ook mensen staan waarschuwen, ga niet hier ... fiets hier niet langs. En ik heb met een bewoner daar zout gestrooid. Dat helpt. Maar op moment dat wij dit in de gaten hadden, dat het wel aan de gang was, zijn we onmiddellijk handmatig op allerlei plekken waarvan we weten dat het glad is, bruggen, plekken waar over het algemeen gladde klinkers, noem maar op, zijn we onmiddellijk gaan strooien. Daarbij is natuurlijk het leed al geleden. Dus ja, ik kan heel veel dingen voorspellen. Maar als ik 's avonds niet het signaal krijg "we verwachten gladheid in Rijswijk" dan ... preventief strooien als we geen gladheid verwachten, dat doen we ook niet. Dus dan is het echt op dat moment reageren. Ik denk dat dat zeer accuraat door onze buitendienst gedaan is. Maar ja dat zijn plekken die inderdaad wel een tijdje glad zijn gebleven. Dat is de realiteit. Dat is ontzettend vervelend en voor die mensen zelfs nog veel vervelender. Maar beter dan dit is eigenlijk niet haalbaar. Het is ook niet iets wat uniek is voor Rijswijk, dat zeg ik er ook maar even bij. We hebben door de regio heen op ontzettend veel plekken gladheid gehad, ongelukken gezien, met auto's, bussen, fietsers, scooters die uitgegleden zijn. Sneller dan dit is eigenlijk niet haalbaar. We hebben direct toen wij in de gaten hadden: het is glad, geacteerd. Toen ik belde vanaf de plek waar ik stond om mensen tegen te houden, of om auto's te manen langzamer te rijden, heb ik gebeld met de Werf, en ze zeiden we zijn al aan de slag. En dat was om half tien. De plek waar u stond is wellicht niet direct ... of misschien ook niet direct opgepakt op dat moment. Maar ja we hebben ook niet

vijfhonderd man die we zo eventjes uit kunnen zetten om alles in een uur te strooien. Dat is gewoon lastig, dus het is handmatig strooien op dat moment. Beter dan dit, zie ik niet snel gebeuren. We hebben natuurlijk wel de vraag gesteld: waarom hebben we die melding niet eerder gehad. Dus daar verwacht ik nog wel een koppeling een keer, van die melding die had eigenlijk 's avonds moeten komen. Maar het kan ook best zijn dat meteo op dat men zegt: we hebben niet zelf het idee dat er gladheid zou zijn. Ja dan houdt het ook op. Dan is voor ons de procedure gelopen ... en ik verschuil me niet achter procedures, want het is echt ontzettend vervelend, wat dat mensen overkomen is, heb ik aan den lijve ondervonden. Maar het is wel de realiteit dat kan gebeuren in een stad als deze.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Wit. Mijnheer Zoghbi, is uw vraag afdoende beantwoord? Mooi. Dan zijn we aan het einde gekomen van Forum stad van veertien januari. En dan zou ik zeggen iedereen bedankt en reis veilig naar huis.

Rijswijk,

De voorzitter,

de griffier,